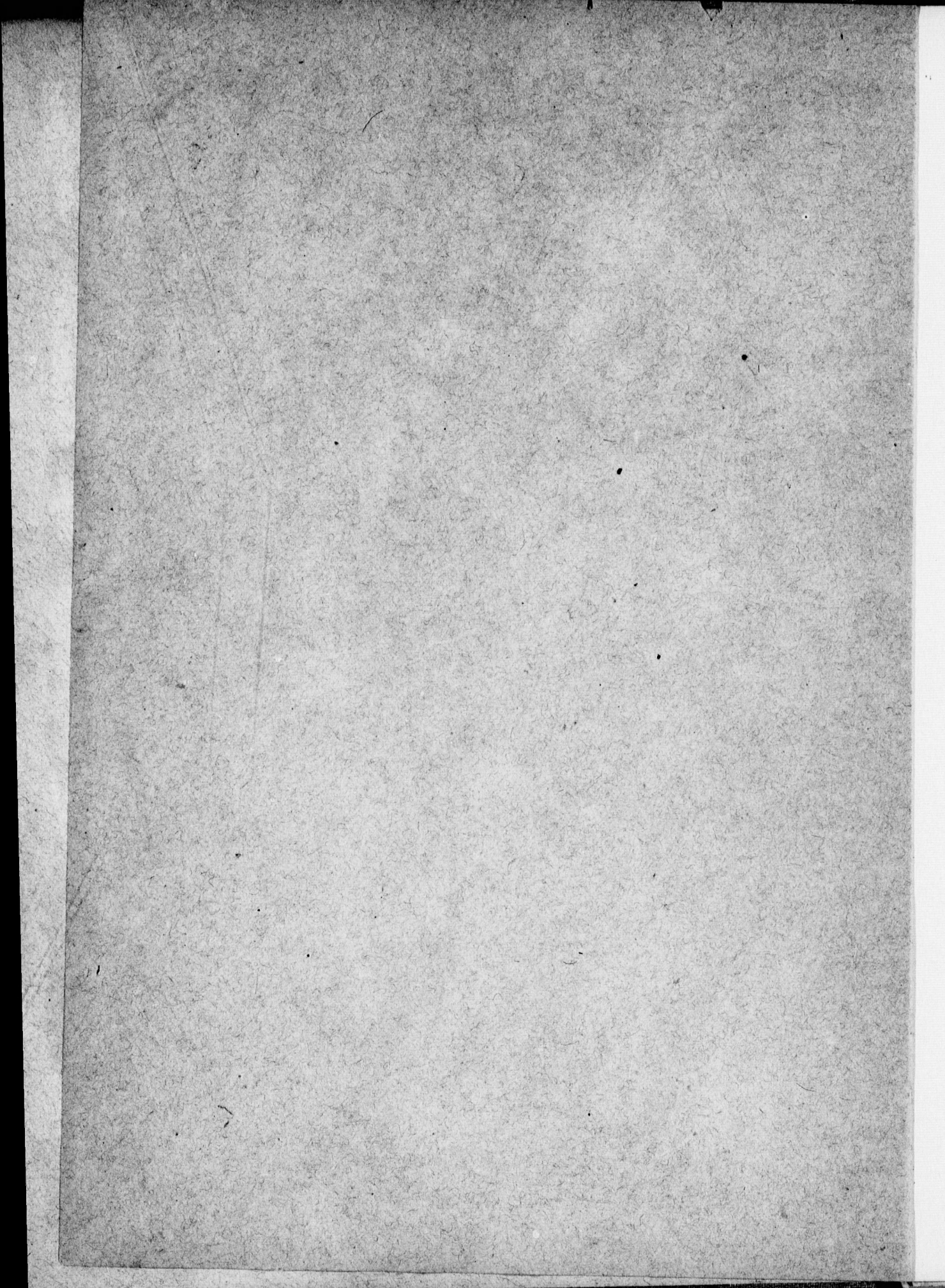

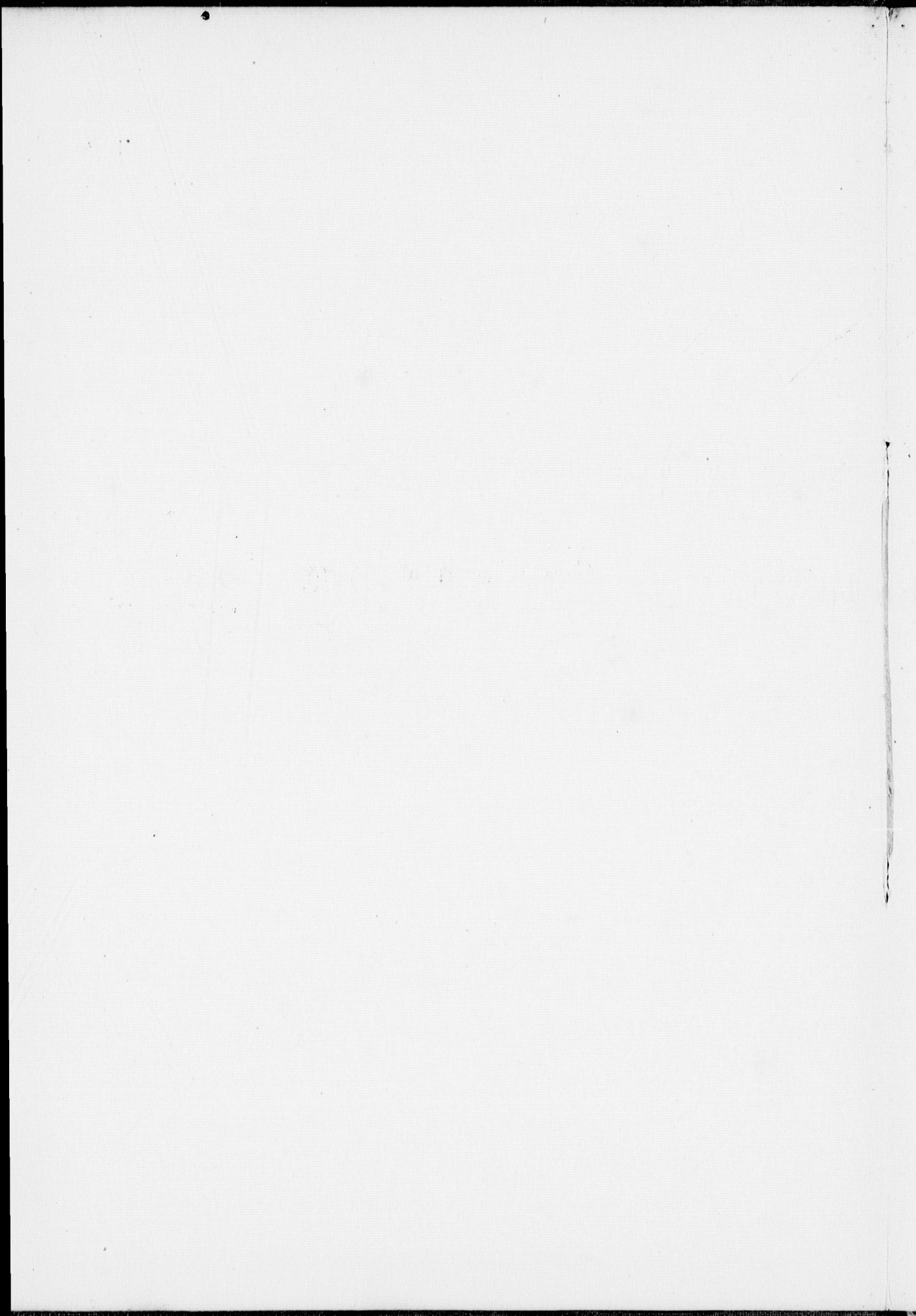
ALW
Vak 152

GERMANIA
DOOR
B. VAN MEURS

439

GERMANIA'S.

DLu
Vak 152
439

GERMANIA'S

DICHTBLOEMEN.

VERZAMELD EN OVERGEPLANT

DOOR

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT
COLL. THOMASST

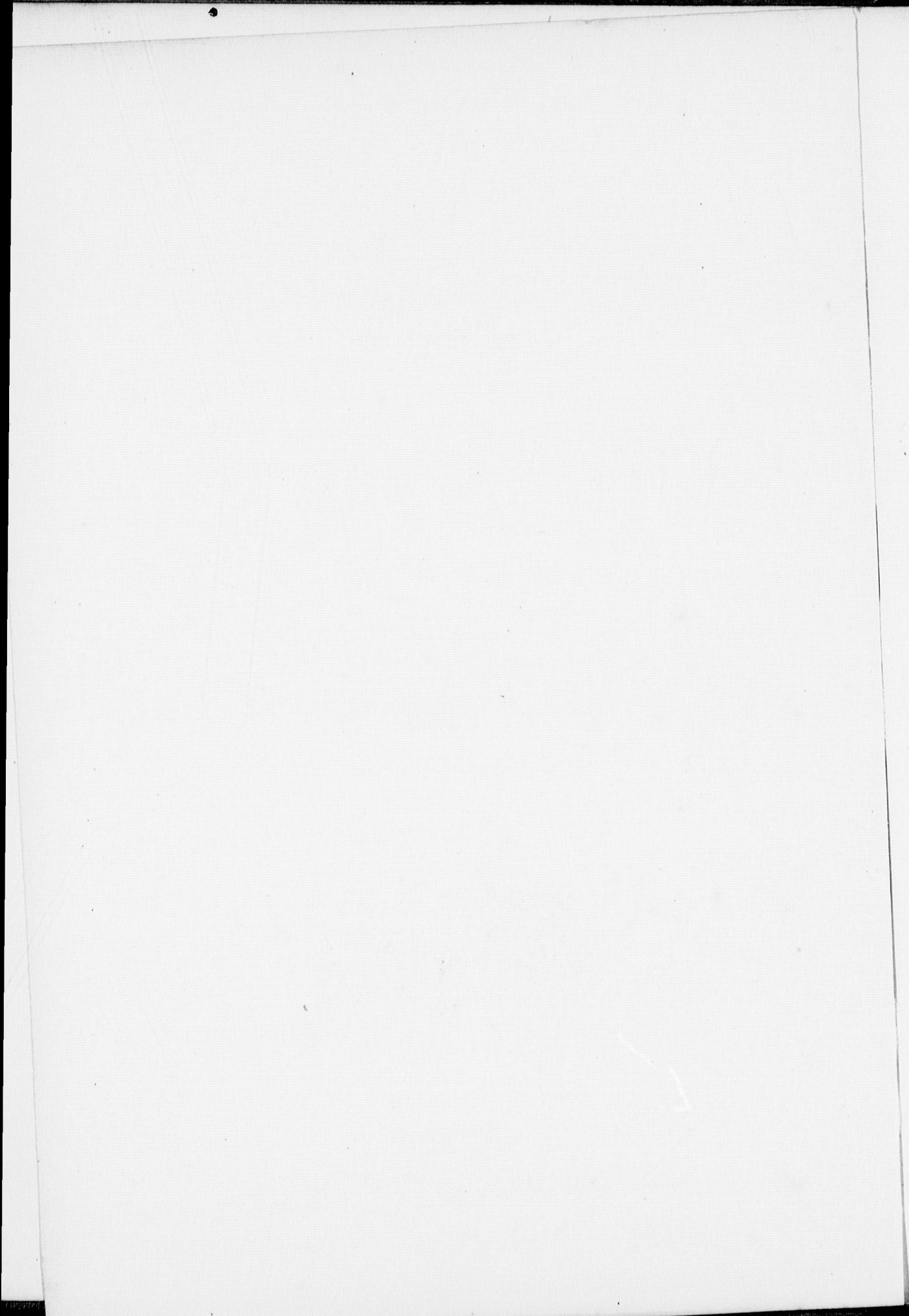
Bernardus
B. VAN MEURS. *87*

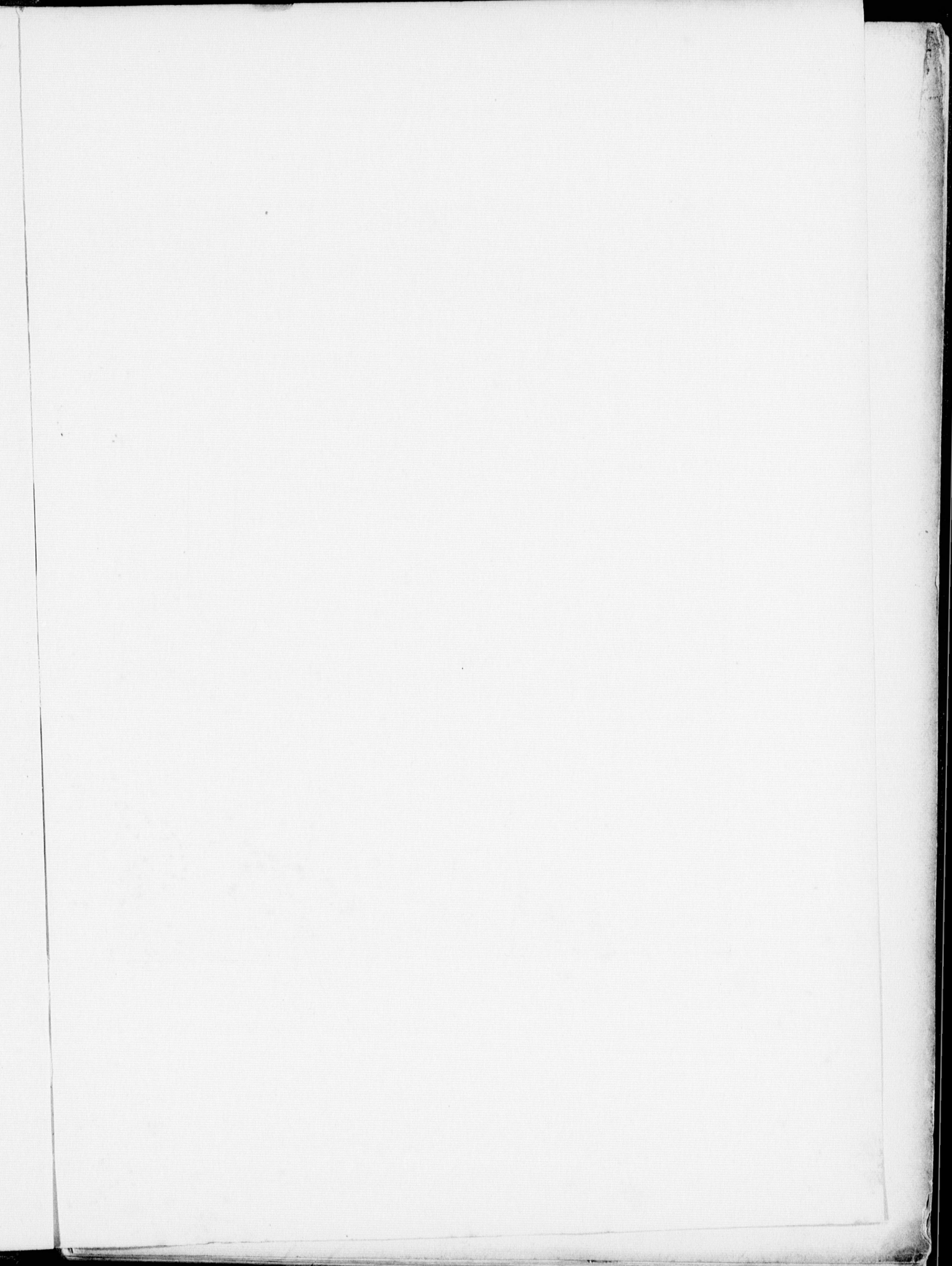

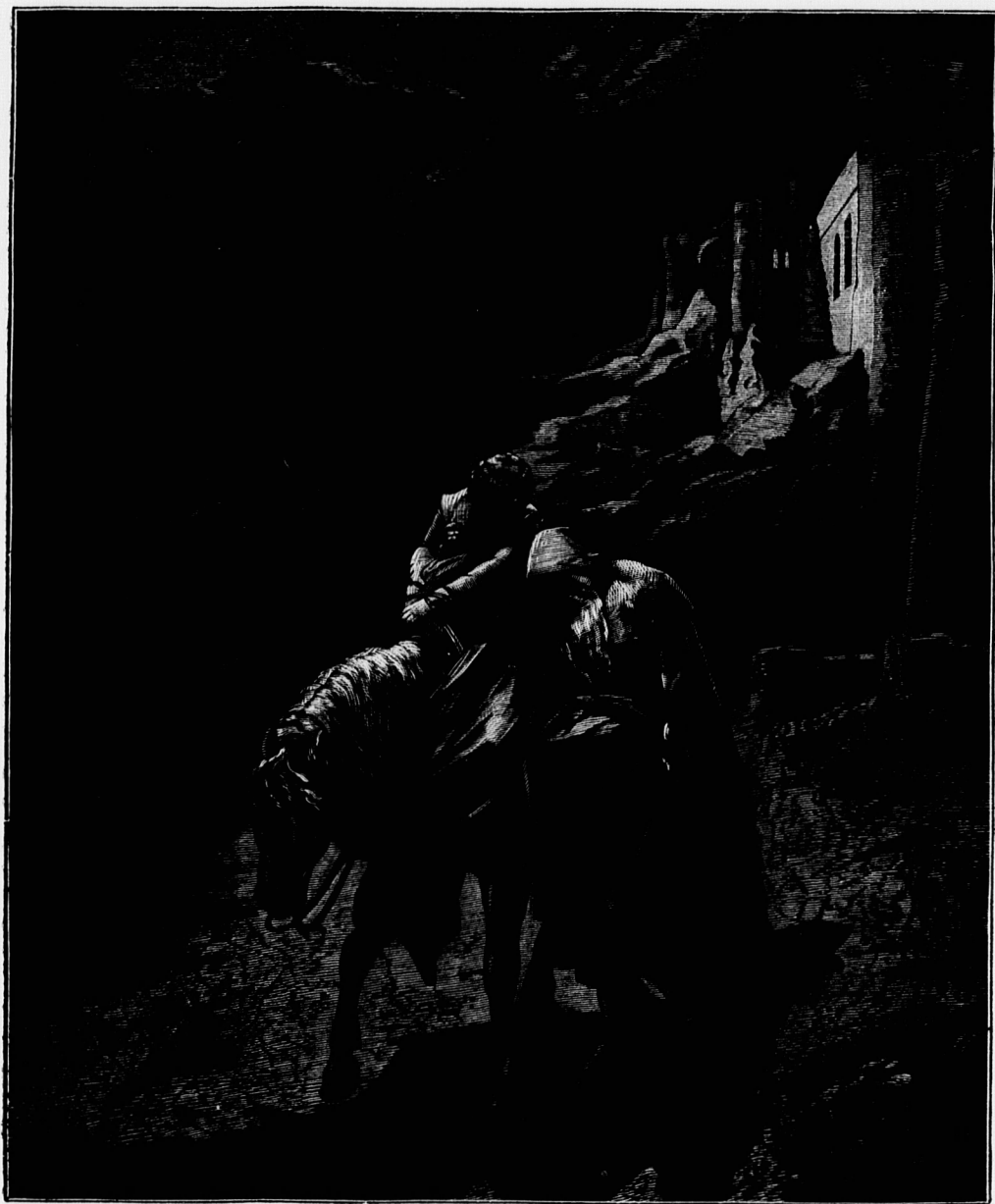
's-HERTOGENBOSCH

HENRI BOGAERTS, DRUKKER EN UITGEVER,

1874.

DES ZANGERS VLOEK.

— o —

r lag een prachtig burchtslot
— in overouden tijd —
Met gulden torenspitsen
die blonken wijd en zijd,
Te midden van waranden
vol bloemengeur en -praal,
Waar regenbogen speelden
in der fonteinen straal.

Daar woonde een trotsche koning
aan land en glorie rijk;
Daar zat hij op zijn zetel
schrikwekkend als een lijk;
t Was ijslijk wat er omging
in zijn barbaarsch gemoed,
En wat hij sprak was gruwel,
en wat hij schreef was bloed.

Er toog eens naar dit burchtslot
 een roemrijk zangrenpaar:
De een was reeds grijs van lokken
 en de ander blond van haar;
De grijze met zijn harpe
 bereed een melkwit ros,
En naast hem liep de jongling
 in sierelijken dos.

»Bereid u — sprak de grijsaard —
 bereid u voor, mijn zoon!
 Ons teederst lied moet klinken
 in diep gevoelden toon;
 Vereenig alle krachten
 der vreugde beide en smart!
 Het geldt hier te vermurwen
 des konings' steenen hart."

Zij treden in de hofzaal,
de harpnaar en zijn zoon,
Waar tal van hovelingen
geschaard staan om den troon,
Waarop de koning schuttert
als 't bloedrood Noorderlicht,
Naast hem de koninginne
met lieflijk aangezicht.

De grijsaard slaat de snaren
en roert ze meesterlijk;
Een vloed ontspringt zijn speeltuig
aan zilvren klanken rijk:

Daarin mengt hij de tonen
van 't zware basgeluid,
Daar klinkt de hemelstemme
des jonglings boven uit.

Zij zingen van de lente,
van d' ouden, gouden tijd,
Van vrijheid, mannenwaarde,
van trouw en heilgen strijd ;
Zij zingen al het zoete
dat 's menschen harte treft;
Zij zingen al het edele
dat 's menschen geest verheft.

De wafte hovelingen
vergeten lach en spot,
Des konings liere krijgers
verneeden zich voor God;
De koningin, vericeederd
zoo droef zoo blij te moe,
Werpt een der schoonste rozen
den beiden zangers toe.

»Mijn volk hebt gij bedorven —
verleidt gij ook mijn gâ?...»
Zoo brult de koning woedend
en 't welfsel brult hem na.
Hij werpt zijn zwaard, dat flikkend
des jonglings borst doordringt,
Waaruit voor gouden zangen
een straal van bloed ontspringt.

De hovelingen gruwen
en vluchten van dit feest.
De jongling geeft in de armen
des grijsaards zacht den geest.
Deez slaat om hem zijn mantel
en draagt den dierbren last
Luid snikkende de zaal uit,
en bindt op 't ros hem vast.

En als hij voor de burchtpoort
gereed ter afreis staat,
En aan een marmuren zuilschaelt
zijn harp aan splinters slaat —
Daar broemt een ijslijk «wee u!»
tot driemaal uit zijn mond,
En galmt de muren over,
en klinkt de burcht in 't rond.

»Wee u! gij trotse zalen!
 nooit zal een enkele toon
 Van harpenaar of zanger
 meer ruïschen door deez woon,
 Neen! zuchten slechts en steunen
 en schuwe slavenschreên
 Totdat de wrekende engel
 tot stof u zal vertreên.”

»Wee u! gij geurige lusthof
in 't vroolijk lentelicht!
Aanschouw van dezen jongling
het doodsbleek aangezicht:

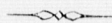
Dat gij ook moogt verwijnen,
 geen bron hier langer vliet’,
En aller oog hier eenmaal
 slechts dorre heide ziet!”

»Wee u! ontmenschte moorder,
gij vloek der zangrenschaar!
Geen spichte lauwerblaaren
omkransen ooit u 't haar!
Uw naam — hij zij vergeten!
en met uw laatsten zucht
Verdwijne uw roem, uw grootheid
als nevel in de lucht!" —

Hij gaat - in somber zwijgen,
zijn vloekbêe werd verhoord.
Een puinhoop vindt de pelgrim
in 't eens zoo heerlijk oord.
Een enkele zuil nog staat er
en tuigt van de oude pracht,
Ook deze, reeds gebarsten,
kan vallen d' eersten nacht.

In plaats van bloemengarden,
 een woestenij in 't rond:
Geen struik zelfs werpt er schaduw,
 geen bronwel laaft den grond.
Des konings naam verkondigt
 geen lied, geen heldenboek.
Verzonken en vergeten!
 dat is des Zangers vloek.

DE REUZENDOCHTER.

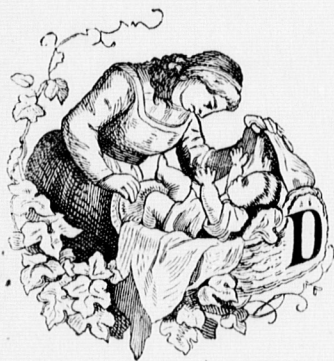
Eens ging een reuzendochter
 Uit wandlen voor de grap,
 Den berg af naar beneden —
 Dat kostte maar één stap.
 Daar vond zij op een akker
 — Oeh, guns! wat was zij blij —
 Een ploeg en een paar ossen
 En nog een boer er bij.

Zij pakte ze in haar schortje,
 Zoo voor de grap kwansuis,
 Den boer, de ploeg en de ossen,
 En liep er meê naar huis.
 «Wat heb je daar, mijn Jetje?»
 Vroeg lachend vader Reus.
 «Zie, Pa, wat heerlijk speelgoed;
 «Ik heb 't gevonden, heusch!»

Doeh Pa gromde als een onweer:
 «Maar ben je stapel, Jet?
 «Gauw, gauw, dat boeltje ginder
 «Weer op zijn plaats gezet!
 «Bedenk, meid, als dat volkje
 «Niet zaait, niet ploegt en spaadt,
 «Dan vallen immers spoedig
 «De reuzen van de graat!»

DE JONGE MOEDER.

De moeder heeft de wieg gespreid,
 En legt het kindje op 't mollig kussen,
 Maar hoe ze ook wiegt, de kleine schreit
 En laat zich niet in sluimring sussen.

De moeder doedelt, neuriet, kweelt,
 En immer zoeter wordt haar zingen;
 Om 't schommelend kleine bedje speelt
 De zoete slaap in tooverkringen.

Hoe zachter 't wiegeliedje klinkt
 Te stiller wordt het kreunend weenen,
 Totdat een rustig traantje blinkt
 In 't half geloken oog des kleenen.

Dra zweeft een zoete blijde droom
Om 't lachend bloozend aangezichtje;
De moeder ademt zacht, met schroom —
En neigt zich over 't sluimrend wichtje.

Als zij 't zoo rustig slapen ziet,
Poogt zij voorzichtig het te dekken;
Zij wil het kussen, waagt dat niet —
Beducht haar lieveling te wekken.

Zij staart het lang volzalig an,
Gaat telkens weg, keert telkens weder,
En doet wat zij niet laten kan:
Zij steelt een kusje zacht en teeder.

Nu knielt zij naast het wiegje neer,
En spreekt tot God een moederbede,
En dankt Hem voor zijn zegen weer,
En zoekt dan zelf haar legerstede.

HET KLOKJE VAN HET HART.

at of dat wel beteeknen mag?
 Uw hartje tikt den ganschen dag,
 Uw hartje tikt den ganschen nacht,
 Dan tikt het hard, dan tikt het zacht;
 Dat wonder tikken staat nooit stil.
 Kind, weet ge wat dit zeggen wil?

Een klokjen is 't, mijn lieveling,
 Dat Onze-Lieve-Heer daar hing
 Aan d'ingang van dat kleine hart.
 Daar belt Hij zelf, nu zacht dan hard
 En staat al wachtend buiten stil
 Of zich uw hart Hem oopen wil.
 Hij belt steeds harder tinglingtin
 Totdat gij roept: «Treed in, treed in!»

Mijn kind daar komt een oogenblik
 Dan slaat uw hart voor 't laatst tik-tik.
 Heeft het dien laatsten tik gedaan,
 Dan klopt het bij den Hemel aan
 En staat al wachtend buiten stil,
 Of zich de Hemel oopen wil.
 Het belt steeds harder tinglingtin
 Totdat men roept: «Treed in, treed in!»

Dan hoort ge, kind, uit Jezus' mond:
 «Daar ik uw hart steeds open vond,
 «Geschiede ook u op d'eigen wijs:
 «Treed binnen in mijn Paradijs!»

WAT GEDAAN IS, BLIJFT GEDAAN.

Men kan zwijgen, zwijgen immer,
 Zwijgen tot aan 't zwijgend graf;
 Maar uw daden stijgen nimmer
 Met u in den grafkuil af.
 Golven zinken op elkander,
 Bloemen bloeien en vergaan,
 Hoe uw maske en kleed verander' --
 Wat gedaan is, blijft gedaan.

DE BRAVE KAMERAAD.

Ik had een braven kameraad,
Die alles voor mij was :
De trom riep ons ten strijde,
Hij liep aan mijne zijde
Trouw in denzelfden pas.

Het flikkert en — een kogel komt,
 Wien geldt het, hem of mij?
 Hem doet hij nederploffen.
 Ik voel mij zelf getroffen,
 Nu hij valt aan mijn zij.

Hij reikt mij voor het laatst de hand,
 Terwijl ik juist weer laad;
 Ik kan geen hand u geven,
 Blijf tot in 't eeuwig leven
 Mijn brave kameraad!

RAT EN KAT.

Op mijn zolder is een rat
 Die er al mijn duiven vreet.
 Zeg wat raad gij daarvoor weet! —
 «Schaf u aan een flinke kat!» —

En «een flinke» schafte ik me aan,
 En de rat ging naar de maan.
 Raad eens, wie nu duiven vrat?
 't Was fameus die «flinke kat.»

BEDAARDE GERRIT.

ens ging een jonker voor plezier
 Een toertje maken «met de vier.»
 Zijn voerman Gerrit op den bok,
 Een kerel stevig als een blok,
 Houdt flink de lange teugels.

Het rijtuig rolde langs een woud.
 Daar schieten uit het kreupelhout
 Twee roovers: «Halt!» Zij vallen an;
 De jonker vecht zoo goed hij kan;
 En Gerrit laat hem vechten.

De jonker staakt, zijn moed ten spijt,
 Al dra den ongelijken strijd:
 «Grijpt eerst dien voerman bij den kraag,
 En geeft hem een geducht pak slaag,
 Neemt dan voor mijn part alles!»

Zij rukken Gerrit van den bok
 En halen over hem den stok.
 De slagen klinken door de lucht;
 Maar Gerrit slaakt geen enklen zucht
 En laat gedwee zich rossen.

Op eens schiet hij in razernij
 En brult: «nu is de beurt aan mij!»
 Een vuistslag hier — een vuistslag daar —
 En grijnzend valt het roovrenpaar
 En ligt in 't zand te bijten.

«Maar Gerrit — sprak de jonker toen —
 Is dat nu een manier van doen!
 Eerst laat ge er mij alleen voor staan,
 Dan laat ge u als een stokvisch slaan,
 Dan wordt ge een tweede Samson?»

«Dat komt — sprak Gerrit, dood-bedaard —
 Ik ben, weet u, wat koud van aard;
 Ook zijn mijn spieren stram en stijf;
 Maar toen die stok danste op mijn lijf,
 Begon ik warm te worden.»

«En ben ik, weet u, eenmaal warm,
 Dan voel ik 't jeuken in mijn arm,
 Dan kookt mij 't bloed, 'k spuw gif en gal,
 En wien mijn vuistslag treft, die zal
 't Niet verder navertellen.»

DE PIJPEKOP.

ag oudje! Smaakt het pijpje goed?

«Wat roekt die kop mooi door...

«'t Is echte meerschium naar het schijnt...

«Zeg op, wat vraagt ge er voor?»

Meneer, die kop is niet te koop!

Ik kreeg hem eens cadeau

Op 't slagveld, van mijn kapitein

Die viel bij Waterloo.

Dat ging er daar geducht op los —

Van 's morgens twalef uur

Tot 's avonds, zonder nat of droog,

Toujours maar in het vuur.

«Vertel me dat een ander keer —

«Toe, geef me uw pijpekop!

«Ik bied er een goud tientje voor...

«Wat draalt ge — kom, zeg top!»

'k Ben maar een arme man, Meneer,
En heb een klein pensioen,
Toch, deedt ge er duizend guldens bij,
Zou ik dien ruil niet doen.

Ik stond — gelijk ik zei — in 't vuur,
En naast mijn zij — o God! —
Kreeg onze brave kapitein
Vlak in zijn borst een schot.

Ik ving hem in mijn armen op
En droeg 't gedrang hem uit,
Verbond zijn wond en zag met vreugd
Zijn stroomend bloed gestuit.

Toen gaf hij mij deez pijpekop
En ook zijn beurs vol geld,
Hij drukte mij voor 't laatst de hand
En stierf — gelijk een held.

De beurs geef ik het arm gezin,
Wiens huis is afgebrand —
Zoo dacht ik — maar de pijpekop
Komt in geen vreemde hand.

Sinds jaren reeds bewaar ik hem
Gelijk een relikwie:
Zoo dikwijls ik mijn pijpje rook
Is 't of ik hem nog zie.

«Mooi, brave borst! — Hoe heette hij
 «Die goede kapitein?»
 Wij noemden hem steeds «beste vaer»,
 Zijn naam was *Van der Klein*.

Ziet gij in 't bosch die gevelspits...
 Dat slot! Daar woonde hij! —
 «Het was mijn vader, beste vriend,
 «Dat huis behoort aan mij!"

«Hebt gij mijn vader bijgestaan
 «In de ure van zijn dood...
 «Kom, brave, ga dan met mij meê,
 «En eet voortaan mijn brood." —

Is 't mogelijk, Heer? — Zijt gij zijn zoon?
 En woont gij op zijn erf?...
 'k Ga met u meê — den pijpekop
 Krijgt gij eens, als ik sterf.

«HET LEVEN IS EEN DROOM." —

Concedo; maar 't is goed, dat ge een distinctie maakt:
 Ik droom wanneer ik slaap, gij droomt wanneer gij waakt.

DE BESCHERMENGEL.

og laat stond de Graaf in den lieflijken nacht
 Op 't marmren balcon met zijn zonen:
 Hij liet zich door hen al de onsterflijke pracht
 Der starren bewonderend toonen;
 Hij stortte in hun harten het zaligst genot
 Door 't denken aan d'almacht en liefde van God.

«Mijn kindren, daar boven dat vonklend tapeet
 «Bevindt zich de troon van d'Algoede.
 «Vertrouwt steeds op Hem, want in rampspoed en leed
 «Neemt wis Hij de zijnen in hoede.
 «En nu, gaat ter ruste! mijn zonen, slaapt wel!
 «De nachtlucht wordt kil en de wind blaast zoo fel.”

De slaapzaal der kindren was links in 't gebouw,
 En rechts die des Graven gelegen;
 Hij zat daar en dacht aan zijn zalige vrouw,
 Nog kortlings ten grave gezegen:
 «Ik bracht U, mijn God, haar ten offer met smart,
 «Oeh, scheur niet mijn zonen van 't vaderlijk hart!”

Maar hoor! in de stilte wat wonder geklop,
 Dat de oudste der twee heeft vernomen?
 «Is 't vader die roept?» — snel richt hij zich op —
 «Of is het een spel mijner droomen?»
 Toch spoedt hij zich haastig de legersteê uit
 En vraagt aan zijn vader, wat of dit beduidt?

«Ik heb niet geroepen! Gij waart in den slaap,
 «Een droom, o mijn kind, kwam dien storen.» —
 Doch nauw was hij weder te bedde, de knaap,
 Daar meent hij op nieuw het te hooren,
 En weer liep hij henen: «o vader, het is
 «Zoo duidelijk uw stemme, gij riept mij gewis.»

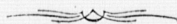
«Gewis niet, mijn zoon! maar misschien is 't de wind
 «Die fluit door de takken der boomen,
 «'t Geroep van de wacht op den toren, mijn kind!
 «De regen die klettert bij stroomen.
 «Het weerlicht, het dondert — 't is vochtig en kil;
 «Ga heen, dek u goed en slaap rustig en stil.

Hij ging en hij wekte zijn broeder die sliep,
 Verhaalde hem 't wonder weervaren:
 «Ik meende tot tweemaal dat vader mij riep,
 «Ik kan mij 't geroep niet verklaren.
 «Blijf wakker, o broeder, 't wordt bang mij om 't hart,
 «Hoor 't vreeselijk onweer dat gromt in de vert.»

't Was doodelijk stil in de donkere zaal,
 Zij werden al banger en banger;
 Daar hooren zij beiden 't geroep weer — ditmaal
 Is 't vader, zij twijflen niet langer,
 En spoeden ter slaapzaal des Graven zich voort:
 «Wij hebben uw roepen thans duidlijk gehoord!»

De Graaf voelt, beangst en verschrokken als zij,
 Het bloed als verstijfd in zijn ader.
 «Welaan, sprak hij, kindren, blijft hier nu bij mij,
 «Vertrouwt op uw hemelschen Vader:
 «Wis riep u zijn Engel, die liefdevol waakt
 «En zorgt dat u beiden geen onheil genaakt.»

Terwijl hij hun spreekt van de liefde van God,
 Komt buldrend een stormvlaag genaken,
 En 't linker gedeelte van 't gothische slot
 Stort in met verschrikkelijk kraken —
 En plettrende puinen bedekken den grond,
 Waar straks nog de slaapsteè der kinderen stond.

HET DOOVE MOEDERTJE.

Wie treedt bij 't doove Moedertje in
Zoo stil en met een lach?
Het is haar eenig kind, haar zoon
Dien ze in geen jaren zag.

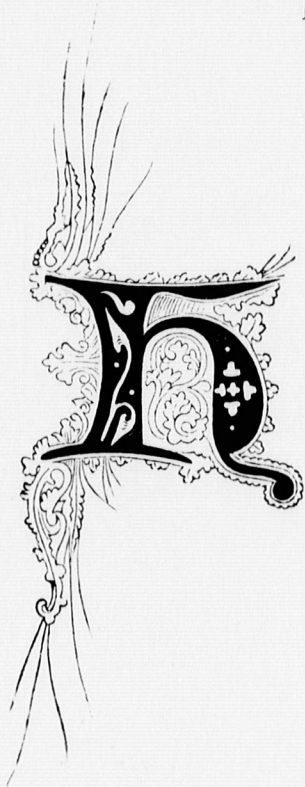
Stil treedt hij in — zij hoort hem niet,
Zij spint en denkt aan hem —
Stil knielt hij aan haar zijde neer,
En «Moeder!» klinkt zijn stem.

O wonder! eensklaps ziet zij om
Bij 't klinken van zijn stem:
Ze is voor dat lieve woord niet doof,
Met de oogen hoort zij hem.

Zij strekt hem bei heur armen toe,
En richt hem juichend op,
Zij sluit hem aan heur boezem vast
En hoort zijn harteklop.

En rust op hem haar moederoog
Waar zaalge vreugde in gloort —
'k Wed, dat het doove Moedertje
Ook de Englen zingen hoort.

HET HUISELIJK LEVEN.

oe, gij hebt noch duur noch rust
 In uw eenzaam kluisje!
 Gun aan andren reizens lust,
 Gij, blijf in uw huisje.

O een huisje stil en blij
 Kan een hemel bieden;
 In de zoetste poëzij
 Kan daar 't leven vlieden.

Zoo gij ze al benijdbaar vindt,
 Wolken, vogels, beken,
 Wijs zij, licht gelijk de wind,
 Reizen door veel streken:

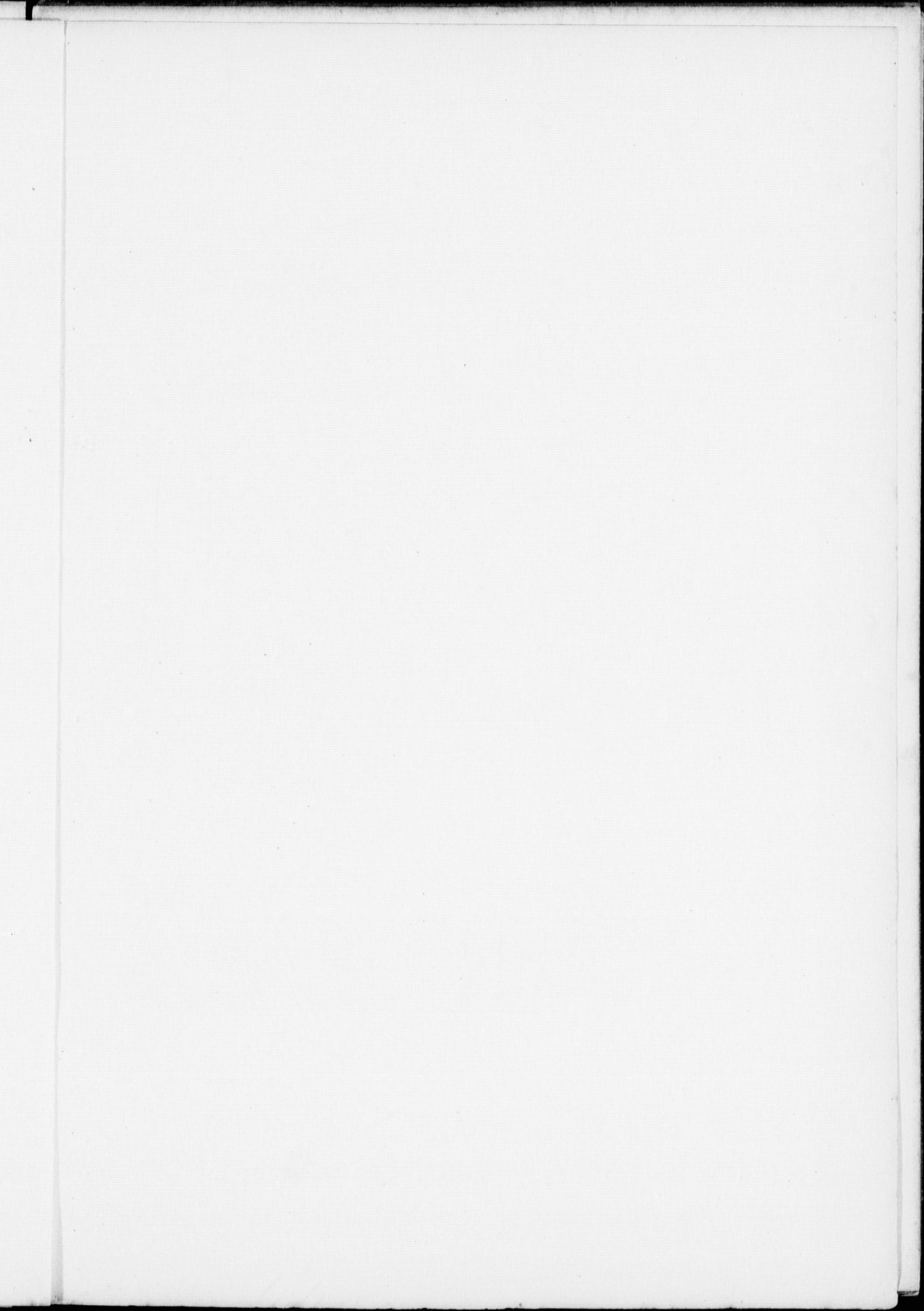
Zie dan ook, hoe stil tevreên
Bloemen zich vermeien,
Hoe zij kleuren-lieflijkheên,
Geuren-zoetheên spreien.

Op geen reizen zijn ze tuk,
Roozen en violen,
Maar zij vinden 't zoetst geluk
Tusschen 't groen verscholen.

Haak dus niet naar luid gedruisch
Noch naar vreemde dreven;
In een stil en eigen huis
Is het zaligst leven.

DE KLEEREN MAKEN DEN MAN NIET.

Weet, dat uw kostelijk gewaad
Totaal mij onverschillig laat:
Neem ik een deeglijk boek ter hand,
Dan let ik op geen kostbren band.

HET BURCHTSLOT AAN 'T MEER.

Zaagt gij nooit dat hooge burechtslot
Op de rots aan 't blauwe meer,
Waar met goud omzoomde wolken
Boven zweven heen en weer?

Nu eens schijnt het neer te dalen
In den spiegelheldren vloed,
Dan weer statig op te stijgen
In der avondwolken gloed.

«Ja, ik zag dat hooge burechtslot
«Op de rots aan 't blauwe meer;
«Maar het lag gehuld in neevlen,
«'t Maanlicht scheen er droef op neer.»

Hoordet gij de golfjes dartlen
 Met een klaterenden klank,
 En de hooge zaal weergalmen
 Van muziek en feestgezag?

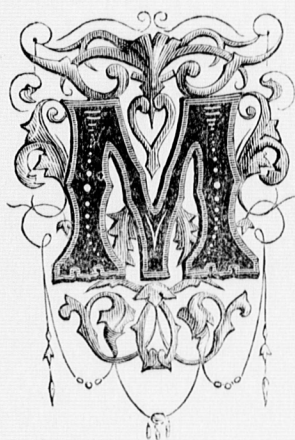
«Neen geen golfje hoorde ik klatren,
 «Stil was 't buiten, doodlijk stil —
 «En daar binnen hoorde ik jammren
 «En der droefheid rauwen gil.”

Zaagt gij niet de koninginne
 Leunend aan des konings zij’;
 Beide schittrend van juweelen
 In hun purpren feestkleedij?

Zaagt gij daar geen Jonkvrouw prikken,
 Als een roos zoo schoon en frisch,
 Naast heur ouders, van wier krone
 Zij de rijkste parel is?

«Ja, de vorstlijke ouders zag ik,
 «Niet in purpren feestkleedij,
 «Maar in rouwgewaad gestoken...
 «k Zag geen Jonkvrouw aan hun zij’.”

DE FIERE JONGELING.

Ijn arm is sterk en groot mijn moed,
 O Vader, geef me een zwaard!
 Misken toch niet mijn jeugdig bloed:
 Ik ben mijn Vadren waard.

Er is geen rust of duur voor mij
 Dan in den krijgsmansstand;
 'k Zou gaarne sterven, fier als gij,
 Den dood voor 't Vaderland.

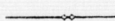
Reeds vroeg als kind speelde ik soldaat,
 Sprak ik soldatentaal;
 Ik droomde 's nachts van trouw, verraad,
 Van strijd en zegepraal.

Soms wekte mij mijn krijgsgetier
 Uit strijd en worstling op;
 Eens zwaaide ik met een forschen gier
 Mijn vuist op 's vijands kop.

Toen gistren onze heldenschaar
 Vol moed ten strijde toog,
 En langs mijn venster de huzaar
 Snel als een vogel vloog:

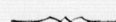
Toen heeft een bonte knapenzwerm
 Hen vroolijk nagejoeld;
 Maar ik werd treurig, hief mijn arm,
 En heb zijn kracht gevoeld.

Mijn arm is sterk en groot mijn moed,
 O Vader, geef me een zwaard!
 Miskien toch niet mijn jeugdig bloed:
 Ik ben mijn Vadren waard.

WENSCH VAN EEN GIERIGAARD.

Och, mocht ik 't laatst van allen sterven,
 Dan kon ik heel de wereld erven.

DE KABOUTERMANNETJES.

eb je ooit van den tijd der Kabouters gehoord?
 Dat was toen een leventjen — één in zijn soort!
 Bij voorbeeld: een knecht had aan 't werken een mier
 En deed niets dan luiren of nam zijn plezier:

Dan kropen des nachts
 Zoo heel onverwachts
 De dwergjes als mieren
 Door gaten en kieren,
 Krioelden
 En woelden
 En hipten en draafden
 En zwoegden en slaafden:

En 's morgens reeds voor het gekraai van den haan
 Vond ieder zijn werk door Kabouters gedaan.

De schoenmakersknecht stak zijn els in het spek,
 En dacht: wie op Maandag nog werkt is een gek,
 Kaboutertjes kwamen en namen den schoen,
 En keken wat lapwerk er viel aan te doen.

Zij maakten een draad

En spanden den naad

En pikten en prikten

En stikten en flikten

En tikten

En likten

En wreven en wasten

En poetsten en pasten:

En voor dat de baas uit zijn bed was gestapt,
 Was alles aan schoenen en laarzen gelapt.

De timmermansknecht schofte zes uur per dag,
 En kroop in de krullen als niemand hem zag.
 Des nachts zocht het Volkje den winkel in 't rond
 Of 't iets te karweien, te knutselen vond:

't Nam hamer en bijl

En beitel en vijl,

En dan aan het kloppen

Op nagels met koppen

Aan 't dragen

En zagen

En schaven en spalken

Van planken en balken:

En kwam de baas kijken hoe 't stond met de zaak,
 Dan vond hij de spullen perfect in den haak.

Het ging bij den slager precies even zoo :
 Want lag nog zijn knecht als een luilak op stroo,
 Dan kwamen de kereltjes vlug op een draf
 En slachtten het varken, en hieuwen het af,
 Verdeelden het net
 In reuzel en vet,
 En haakten de hammen
 En zijden aan krammen,
 En hutsten
 En klutsten
 En stopten met vulsel
 Het vliezige hulsel :
 En als nu de baas van zijn legerstee kroop,
 Dan hingen reeds metworst en bloedworst te koop.

Den bakker ook trokken zij flink uit den nood :
 Zij wanden het koren en bakten het brood ;
 En draaide de knecht zich nog om op zijn zij,
 Dan was het reeds druk in de broodbakkerij :
 Zij haalden de rog
 En vulden 'den trog
 En kneedden en wroetten
 Met handen en voeten
 En smakten
 En kwakten
 Het baksel en schoven
 Het wip! in den oven :
 En als dan de baas uit de bedstede schoot,
 Dan lag voor de raam al het verschbakken brood.

De wijnkoopersknecht liet zijn werk er op staan,
 En 't kwam hem zoo nauw op een glaasje niet aan;
 En kreeg hij een roes weg en sloeg hij er neer,
 Dan waren de mannetjes druk in de weer:

Zij taptten het nat

En zwavelden 't vat

En dreven de sponnen

En rolden de tonnen,

Zij hurkten

En kurkten

De flesschen en lakten

En plakten en pakten:

Zoodra weer de dag door het keldergat scheen,
 Zag nuchtere Klaas alles klaar om zich heen.

Een kleermaker had het eens vreeselijk drok,
 Want morgen moest klaar zijn een vest, broek en rok.
 Zijn knecht was aan 't zwieren, de pet op een haar;
 Maar 's nachts kwam het volkje met persplank en schaar:

Het kruiste de been

Begon zoo meteen

Te snijden te schikken

Te naaien te stikken

Te lasschen

Te passen

Te persen, te boorden

Met linten en koorden:

«Och, vrouw! — riep de baas uit zijn bed — dat valt meê!
 «Het pak ligt al klaar in nieuwmodische snee.»

Des kleermakers vrouw, een nieuwsgierige Trijn,
 Zei stil bij zich zelve: wat mag dat toch zijn?
 Zij strooide grauwe erwten en hield toen de wacht; —
 Daar kwamen de snijdertjes koesjes en zacht...

Maar ach, wat een kruis!

Vol bommen het huis...

Zij stieten hun scheenen

En kneusden de beenen

Al stomlend

En schomlend,

En tolden en rolden

En jolden en scholden.

De vrouw één twee drie steekt het nachtkaaarsjen aan —
 En pst!... al het Volkje is op eens naar de maan.

Hoe jammer, wij zijn de Kabouters nu kwijt;
 Zij kwamen zoo netjes van pas in deez tijd!
 Want nu is een knecht niet meer slaaprig of lui,
 Maar geeft van het werken eenvoudig den brui.

Kaboutertjes, och!

Waart jullie er nog,

Dan zouden geen snaken

Den arbeid meer staken,

Dan konden

De bonden

Geen knechts meer verlakken

Tot schâ van hun zakken.

De dwergjes zijn weg; maar hun les blijft bestaan:
 Een knecht is geen baas — en het werk moet gedaan!

DES RUITERS AFSCHIED.

Daar schettert het signaal!
Ik ga naar 't slagveld heen -
Op! Moedig in het zaal —
Mijn kind, staak uw geweën!

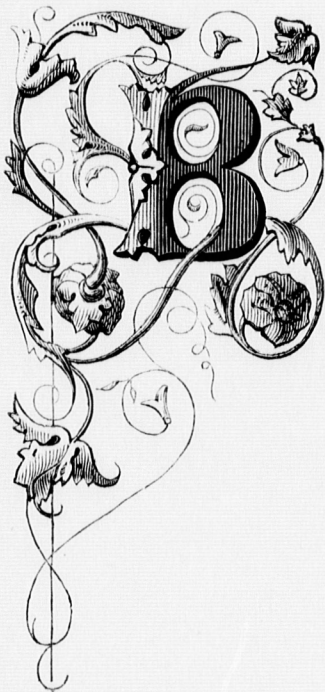
Eerst, als ze mij van 't paard
Neerschieten in den strijd
En leggen onder de aard,
Dan is het schreiens tijd.

Ik keer terug naar huis
Als officier misschien;
Maar zeker zult gij 't kruis
Mijn borst versieren zien.

God schikt het al ten best,
Hij richt der koglen loop —
Vaarwel, mijn kind, voor 't lest —
Tot weerziens — naar ik hoop!

NA ASTENLIEFDE.

emint elkaar! Bemint elkaar!
 Bemint zoo lang uw harte slaat;
 Want ach, het uur is spoedig daar,
 Dat ge aan een graf te schreien staat.

Zorg daarom, dat ge in uw gemoed
 Steeds onderhoudt de broedermin;
 Stort al wat schoon is, waar en goed
 Het open hart uws naasten in.

En zoo zijn hart gesloten is,
 Heb dan nog alles voor hem veil;
 Berokken hem geen droefenis —
 Hem weldoen blijve uw hoogste heil.

Bedwing u als ge u toornig voelt,
 Een grievend woord is dra gezeid;
 Al hebt ge 't niet zoo kwaad bedoeld —
 Uw broeder gaat en zucht en schreit.

Bemint elkaar! Bemint elkaar!
 Bemint zoo lang uw harte slaat;
 Want ach, het uur is spoedig daar,
 Dat ge aan een graf te schreien staat.

Dan knielt gij aan het donkre graf
 In 't lange vochtig gras ter neer;
 Gij wendt uw oogen weenende af,
 Zij zien uw broeder nimmer weer.

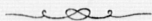
Dan zucht ge: 't doet hem bitter leed,
 Die hier aan uwe grafsteê weent!
 Vergeef hem wat hij u misdeed!
 Bij God, het was niet kwaad gemeend!

Maar hij, de doode, hoort noch ziet,
 Hij reikt geen hand vol liefde u toe.
 Van zijne lippen ruischt het niet:
 «'k Vergaf u lang: wees wel te moê!"

Vergeven — ja, heeft hij gedaan!
 Maar, om dat woord, om uwentwil —
 Ontvloodt zijn oog zoo menig traan.
 Nu rust hij hier in vrede — stil.

Bemint elkaar! Bemint elkaar!
 Bemint zoo lang uw harte slaat;
 Want ach, het uur is spoedig daar,
 Dat ge aan een graf te schreien staat.

P E R G O L E S E.

(Giovanni Battista Pergolese, een beroemd Italiaansch toondichter, stierf 1736 in den jeugdigen leeftijd van zes-en-twintig jaren. — De laatste dagen van zijn kwijnend leven wijdde hij aan het samenstellen van het Stabat Mater; deze zijn zwanezang is tevens de schoonste zijner muzikale scheppingen.)

indlijk mocht het werk gelukken,
 En met zalig zielsverrukken
 Brengt de kunstnaar God zijn dank;
 Door der kathedraal gewelven
 Ruischt de schepping van hem zelve
 In gezang en orgelklank:
 »Met de tranen in heur oogen
 »Stond de Moeder diep bewogen
 »Bij het kruis daar Jezus hong;
 »O, wat leed heur teeder harte,
 »Dat het zwaard der felste smarte
 »Zevenvoudig binnendrong.”

Der bedroefde Moeder smarten
 Roeren machtig aller harten,
 Naar het orgel dieper klinkt;
 Ja, die hemelzoete klanken
 Doen de ziel voor 't lijden danken,
 En de traan der weemoed blinkt:

»Wie kan zonder medelijden
 »Christus' Moeder zoo zien strijden
 »Met heur naamloos zielewee;
 »Wie kan zonder meê te rouwen
 »'t Droeve moederhart aanschouwen
 »Lijgend met haar Zone meê?"

Vrome vreeze, droef verlangen
 Houdt des kunstnaars hart gevangen,
 Voorgevoel is 't van zijn dood;
 Maar hij blijft met vol vertrouwen
 De oogen op de beeltnis houën
 Van de Toevlucht in den nood:
 »Maagd der maagden, uitverkoren,
 »Wil mijn bede toch verhooren:
 »Laat mij treuren aan uw zij,
 »Laat mij Christus' wonden dragen,
 »Laat mij deelen in zijn slagen,
 »Laat mij lijden zoo als gij."

Eensklaps komt het lied der Englen
 In der vromen zang zich mengen —
 Pergolese ontroert en hoort . . .
 En zijn ziel mag opwaarts varen
 Met de zingende Englenscharen.
 Hier beneden ruischt het voort:
 »Christus' kruis zij mij gegeven
 »Tot een schild hier in dit leven,
 »Zijn genade als hoogste prijs.
 »Als mijn lichaam eens zal sterven
 »Doe mijn ziele dan verwerven
 »'t Eeuwig Hemelsch Paradijs!"

DE OUDE VROUW.

Hier zit ik aan de voordeur;
 Wat doet de zon mij goed!
 Al ben ik oud van jaren,
 Toch ben ik jong van moed.

Ik zie de wolkjes gloeien,
 En 't zonnetje ondergaan;
 Ik hoor het zingen, springen
 Daar bij de lindelaan.

Aan 't einde van den straatweg
 Daar zit een stokoud man,
 Die schouwt als ik van verre
 Dat jonge leven an;

Gedenkt als ik met weemoed
De dagen onzer jeugd:
Toen zongen en toen sprongen
Wij meê in eer en deugd.

Wij waren dikwijls samen,
Wij pasten bij elkaar.
«Wat zijn dat knappe kindren!»
Dat zeiden ze allegaar.

Wij hebben in geen jaren
Elkander meer ontmoet:
Wij beiden zijn versleten
En gaan niet meer te voet.

Maar eens ter halverwege
Ontmoeten wij elkaar,
Dan worden wij gedragen,
Gedragen op een baar.

Daar ginder op het kerkhof,
Daar bij de lindelaan,
Daar treffen wij, als 't God bliest,
Elkander weder aan.

IETS EN NIETS.

Is ik een liedje maak op niets,
 Dan maak ik buiten kijf toch iets;
 Zoo menig vers bevat soms niets,
 En toch kraamt men het uit voor iets;
 Van andre verzen zegt men niets,
 Toch leert men daaruit altoos iets:
 'k Geef dus om lof en vitten niets,
 Maar alle dagen dicht ik iets.

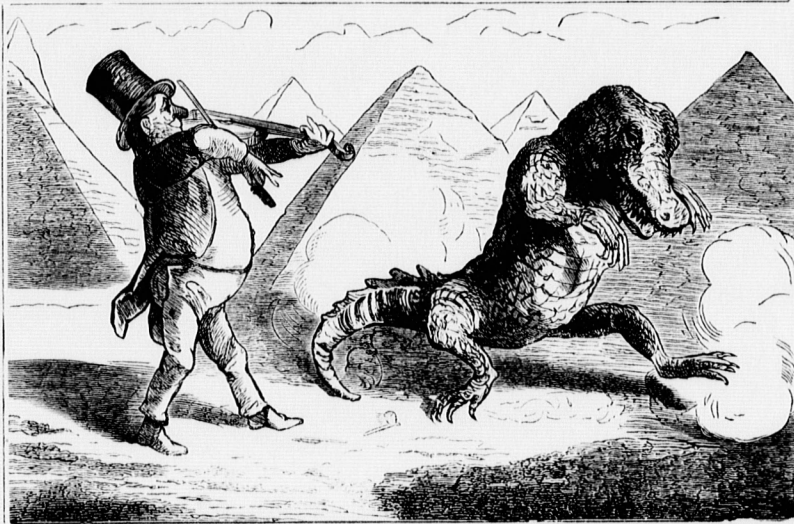
Het spreekwoord zegt: hij deugt tot niets,
 Die eensklaps komt van niets tot iets.
 Van iets maakt somtijds deze niets,
 En gene maakt van niets dra iets.
 Een ander wordt licht boos om niets,
 En gauw weer goed ook zonder iets.
 God schiep al wat er is uit niets,
 En gij o mensch, gij waant u iets!

Zijt gij behoeftig, hebt ge niets,
 Hoop van geen enkel schepsel iets;
 Integendeel, behoeft ge niets,
 Dan biedt u iedereen graag iets.
 Verwacht dus van de vrienden niets,
 En houd bij tijds in voorraad iets,
 Ik meen geen geld — want dat zegt niets —
 Maar kennis, dat is werkelijk iets.

Wie al het andre schat voor niets
 En ware deugd alleen voor iets,
 Dien hindert en bekommert niets,
 En in zijn harte fluistert iets:
 »Van al wat kwaad is, deedt gij niets,
 En van het goede deedt gij iets;
 Vergaat gij eenmaal hier tot niets
 Vertrouw — hiernamaals wacht u iets.»

AAN EEN LEUGENAAR.

Al kunt ge nog zoo fijntjes liegen,
 Mij zult ge in geen geval bedriegen.
 Slechts eenmaal hebt ge mij bedrogen:
 Dat kwam, toen hadt ge niet gelogen.

KROKODILLEN-GALOP.

Een muzikant flaneerde
 Langs d'oever van den Nijl
 Een krokodil schoot eensklaps
 Te voorschijn als een pijl
 En wil hem binnenpalmen.

De virtuoos aan 't schreeuwen:
 «Help! help! o Musica!»
 Toen greep hij fluks zijn strijkstok
 En speelde een aria
 Op zijn ontstemde vedel.

Nauw had hij op de snaren
Een streek of wat gedaan,
Of zie, de krokodil ging
Op de achterpooten staan
En huppelde in het ronde.

Al wat de vedel speelde
Mazurka, menuët —
Hij danste 't na en richtte
Prompt naar de maat zijn tred
En kronkelende leden.

Hij walste en galoppeerde
Zoo woest en wild in 't rond,
Dat hij de piramiden
Omver danste op den grond
Alsof het kegels waren.

En een der piramiden
Viel op den krokodil
En werd zijn graf en grafnaald. —
Wie 'r meer van weten wil
Ga kijken in Egypte.

DE LUSTIGE MUZIKANTEN.

ij komen weer ons werk hervatten,
 En maken op de straat muziek;
 Aan vonken die door 't donker spatten
 Zijn onze liederen gelijk. —
 Hoe dommelt en rommelt
 En bomt alom
 En schatert en klatert
 De rinkelbom.
 De bekkens rinkinken;
 En bij het weerklinken
 Van 't rammlend geklank
 Schalt lieflijk gezang
 En trillend geluid
 Van vedel en fluit.
 't Ontroert
 En vervoert,
 Bant droefheid en smart,
 Stort vreugd
 En geneugt
 In 't hupplende hart.

Zoodra we ons in een kring verzamelen
 En klinken doen den eersten toon,
 Ontsluiten deuren zich en ramen
 En hel verlicht wordt elke woôn. —
 Hoe dommelt en rommelt, enz.

Dan stralen lieflijk aller oogen;
 En oud en jong en groot en klein
 Komt in den tooverkring gevlogen
 En schaart zich vroolijk om ons heen. —
 Hoe dommelt en rommelt, enz.

Hun oor blijft aan de klanken hangen
 Van rinkelbom, viool en fluit;
 Hun stem zingt meê in onze zangen;
 Hun hart danst op ons maatgeluid. —
 Hoe dommelt en rommelt, enz.

Wij muzikanten zingen, spelen
 Bij avond slechts ons vroolijk lied,
 Gelijk de zang der filomeelen
 In d' avondstond door 't loover schiet. —
 Hoe dommelt en rommelt
 En bomt alom
 En schatert en klatert
 De rinkelbom.
 De bekkens rinkinken;
 En bij het weerklinken

Van 't rammlend geklank
 Schalt lieflijk gezang
 En trillend geluid
 Van vedel en fluit.
 't Ontroert
 En vervoert,
 Bant droefheid en smart,
 't Stort vreugd
 En geneugt
 In 't hupplende hart.

DE DOCHTER.

Ik heb mijn bruidegom verloren.
 Mijn vader.... hebben zij gedood;
 Zoo 'k zingend streel uw hart en ooren,
 Ach, zwijgend, ween ik bij mijn brood! —
 Hoe dommelt en rommelt, enz.

DE MOEDER.

Is 't dag of nacht?.... Ik werd van 't schreien
 In armoè en ellende blind.
 'k Bespeel de bekkens — laat mij leien
 Aan 't stokske door mijn jongste kind! —
 Hoe dommelt en rommelt, enz.

DE TWEE BROEDERS.

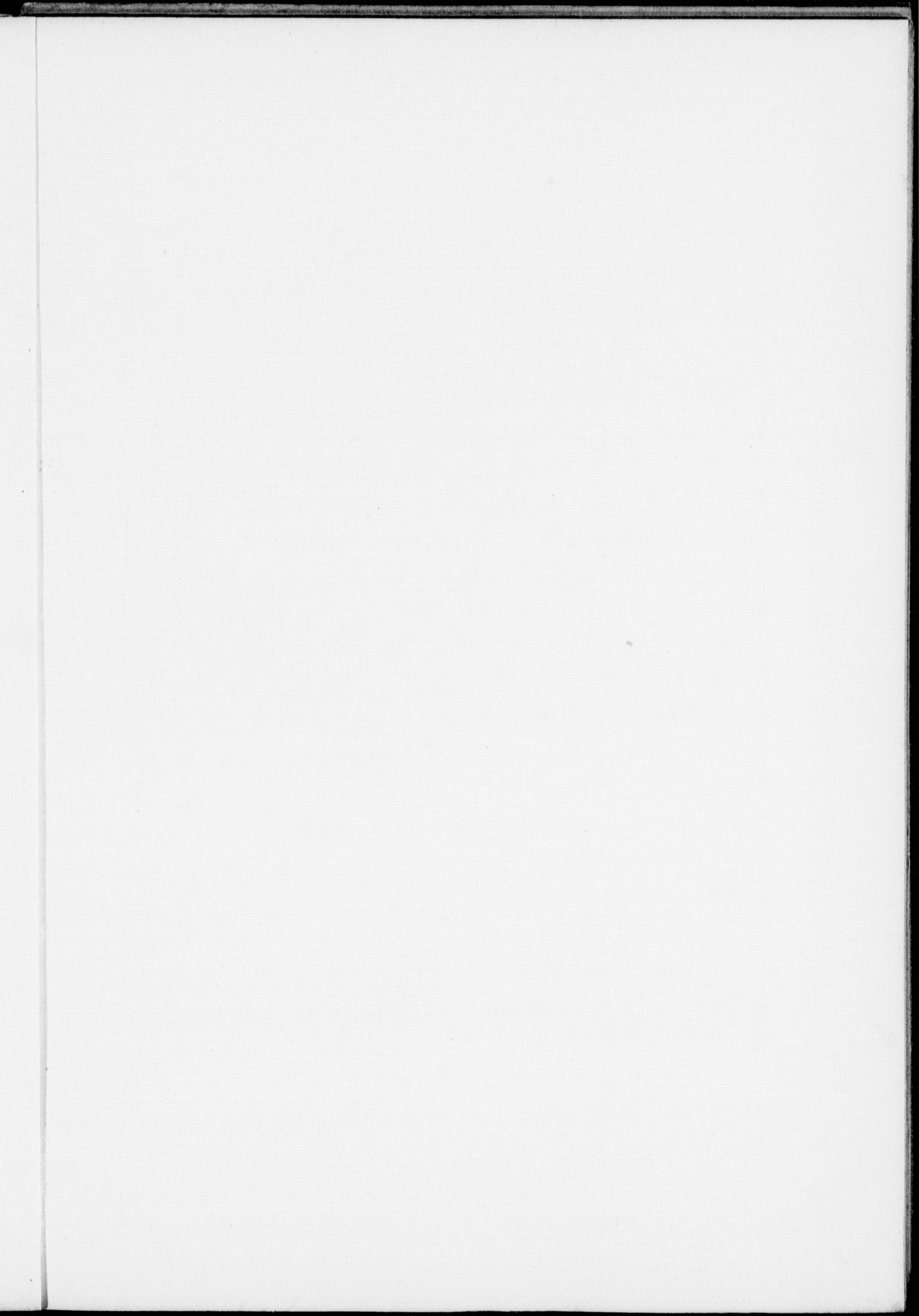
Wij moeten veel en fluit bespelen —
 De koorts doorgloeit ons, mat ons af;
 Wij moeten zoete tonen kweelen....
 Ach, lagen wij in 't stille graf! —
 Hoe dommelt en rommelt, enz.

DE KNAAP.

Ik brak, nog jeugdig kind, mijn beenen;
 Mijn zuster draagt mij op den arm;
 Het trommelen doet van pijn mij weenen....
 Dat God zich over ons erbarm'! —
 Hoe dommelt en rommelt
 En bomt alom
 En schatert en klatert
 De rinkelbom.
 De bekkens rinkinken
 En bij het weerklinken
 Van 't rammlend geklank
 Schalt lieflijk gezang
 En trillend geluid
 Van vedel en fluit.
 't Ontroert
 En vervoert,
 Bant droefheid en smart,
 Stort vreugd
 En geneugt
 In 't hupplende hart.

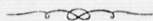
DE OUDHEIDKUNDIGE.

Kijk, riep de tijd, hoe raar is dat!
 Hij leert weer aan wat ik vergat.

EEN TROOSTBLOEM.

'k Zag een roosje bloeien :
't Knopje pas ontvouwd
Stond in 't groen te gloeien
Als het morgengoud.

De adem van den dood
Kwam er langs gestreken,
Deed het frissche rood
Toen op eens verbleeken.

En een glansende Engel
Daalde in vlugge vaart,
Plukte 't van den stengel,
Vloog er meê van de aard.

«Moeder, schrei niet meer!»
Riep hij naar beneden
«'t Roosje bloeit nu weer
«In het zalig Eden.»

AVOND-LANDSCHAP.

onnegoud
 Kleurt het woud;
 Om de burehtruïnen dansen
 Tooverachtige avondglansen.

Stil is 't meer;
 Heinde en veer
 Zie ik scheepjes langs de baren,
 Vlug als zwanen, huiswaarts varen.

Zilverzand
 Blinkt aan 't strand;
 In het spiegelvlak weerschijnen
 Roodgetinte volkgordijnen.

In 't verschiet
 Staat het riet,
 Waar de meeuwen boven vliegen,
 Aan der heuven voet te wiegen.

Lieflijk schoon
Schouwt de woon
Van den kluiz'naar door het loover
Uit de hoogte 't landschap over.

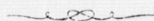
Klokgeschal
Klinkt door 't dal;
Onder schauw van eikenboomen
Murmlen beekjes langs hun zoomen.

Neevlig grauw
Trekt de dauw
Langzaam over veld en dreven
En verdooft der kleuren leven.

Op den vloed
Sterft de gloed;
Snel verbleeken al de glansen,
Die om de ruïnen dansen.

Door de blaân
Werpt de maan
Zilvren stralen treurig henen
Op bemoste kerkhofsteen.

MORGENLIED.

De lange nacht vliedt henen —
Het licht breekt scheemrend aan —
De dagtoorts is verschenen
Aan de ooster starrenbaan.
Gij stoflijk licht, wees ons gegroet,
Dat leven wekt en leven voedt.

Het geestlijk licht woont boven,
Waar aan der glorie bron
De Zaligen Hem loven,
Die is der zonnen Zon.
Wij wandlen donkre dalen door,
Toch licht zijn zonnestraal ons voor.

O, zend ons licht en zegen
Uit uwe volheid af,
Wees ons op duistre wegen
Een lichtbaak en een staf.
Uw oog zie minzaam op ons neer,
Verlaat uw kinderen nooit, o Heer!

KEIZER OTTO I EN HERTOOG HENDRIK.

et vol geluid van 't orgel,
der klokken zwaar gebrom
Doet dreunen op zijn grondvest
den Quedlinburgschen dom.
Daar komt de keizer Otto
met heel zijn riddrenstoet
Het heilig Kerstfeest vieren
met kindervroom gemoed.

Hoe heft hij boven allen
het manlijk hoofd omhoog,
Omgolfd van gouden lokken!
hoe bliksemstraalt zijn oog!
Men geeft den naam van leeuw hem,
en 't is niet schertsend — neen,
Zijn leeuwenmoed en sterkte
gevoelde menigeen,

Weer heeft hij op het slagveld
 zich nieuwen roem vergaard;
 Maar thans niet tegen vreemden
 trok hij het machtig zwaard:
 Zijn eigen broeder was het
 die hem dorst wederstaan,
 Ja, voor de derde male
 verliet het oproervaan.

Daar slaat de zware domklok
het uur van middernacht —
De Kerst-mis neemt een aanvang
met feestelijke pracht;
En aller knieën buigen
zich nederig ter aard,
En aller harten heffen
zich biddend hemelwaart.

Op eens, daar kraakt de kerkdeur —
 een man komt binnentreên,
 Een somber hairen boetkleed
 bedekt zijn forsche leên.
 Hij nadert tot den keizer
 en stort zich aan zijn voet;
 Een tranenvloed ontlast hem
 het overkroopt gemoed:

«O broeder, ach! mijn misdaad
drukt loodzwaar me op het hart.
'k Belijd hier aan uw voeten
mijn diepen rouw en smart.

Vergeving, o mijn keizer!
verhoor uws broeders stem!
Vergeef nog eens ter liefde
van 't Kind van Bethlehem." —

Doch streng zien 's keizers oogen
 op d'armen smeeeking neer:
 «k Heb tweemaal u vergeven
 een derde maal niet meer!
 Het vonnis is gesproken:
 uw recht is u ontrouwd,
 Drie dagen hebt gij levens
 dan valt uw schuldig hoofd.” —

Bleek werd toen hertog Hendrik,
bleek heel de riddrenschaar;
Er heerschte een doodsche stilte
als stond men bij een baar.
Men durft nauw adem halen,
men smooft vol angst een zucht:
Geen durft den prooi beschermen —
de leeuw is te geducht.

Daar treedt de vrome priester
recht op den keizer aan,
In zijne handen draagt hij
de heilige bijbelblaân.
Hij slaat ze eerbiedig open
en leest met ernst en klem —
Het was als hoorden allen
des Heeren eigen stem: —

«Toen naderde Hem Petrus

«en zei: Hoe dikwijls, Heer,

«Zal ik den schuld'gen broeder

«vergeven? Zeven keer?

«En Jezus zeide: Ik zeg u,

«niet zeven keeren, maar

«Tot zeventig maal zeven

«vergeef uw schuldenaar.»

Nu berst op eens in tranen

de strenge keizer uit,

En buigt zich tot zijn broeder,

dien hij aan 't harte sluit.

Een kreet van dankbre vreugde

schalt juublend om en om:

Nooit werd zoo schoon een Kerstnacht

gevierd hier in den dom!

TROOST VOOR EEN EENOOGIGE.

Gij zijt een uwer oogen kwijt,

Betreur 't verlies zoo hevig niet,

Gij weet toch dat in onzen tijd

Men kwaads genoeg met één oog ziet.

KLACHT VAN EEN OUDEN PROFESSOR.

Hoe deserteeren al mijn haren!

Niet, wijl de zorg me aan 't harte knaagt,
Maar wijl mij nu reeds vijftien jaren

Het summum der verveling plaagt!
Want rustloos loopt het hoofd mij om
Bij Cæsar's Bellum Gallicum.

Ik zou met lof hem overladen,
 Den held der oude wereldstad,
 Zoo hij maar niet zijn veldheersdaden
 Met eigen hand beschreven had;
 Nu echter draait het hart mij om
 Bij Caesar's Bellum Gallicum.

De klassen volgen op elkander,
 De mijne zie ik overgaan,
 Ik blijf! — Daar komt al weer een ander'
 Met oude en nieuwe Caesars aan;
 En 't is van 't jaar al wederom
 Dat eeuwig Bellum Gallicum.

'k Zou Tacitus zoo graag vertalen,
 En nog veel liever Livius;
 Ik zou het liefst mijn hart ophalen
 Aan Flaccus en Virgilius;
 Ook Cicero waar welkom;
 Maar hu! dat Bellum Gallicum.

Dan ach, wat baat mij al dat klagen,
 Geen stervling zal er acht op slaan.
 Dra ziet men mij ten grave dragen;
 En vraagt men u: »Waar stierf hij aan?»
 Och, zeg dan: »De arme man kwam om
 »In Caesar's Bellum Gallicum!»

HUISKRAKEEL.

«Ik weet niet, waar 't geld toch mag blijven !
 «t Gaat elken dag op — tot een duit.
 «Hoe sterk ik de zaak ook moog drijven,
 «Wij gaan als de kreeften vooruit!” —

U weet niet, waar 't geld is gebleven?
 Tien eters in huis, weet u dat?
 Ik, gij en vijf kindren — is zeven,
 Plus drie nog: de meid, hond en kat.

Of wil u misschien mij verdenken,
 Dat ik al het geld maar verkwist?...
 't Is mooi, zoo den vrede te krenken,
 Uw vrouw te bedroeven door twist! —

«Maar, vrouwlief, hoe kunt ge u beklagen?
 «Ik, krenken den vrede?... Wat praat!
 «Uw man mag u dus niet eens vragen,
 «Hoe of 't met de huishouding staat?” —

Dat moogt ge; maar 't zal u berouwen!
 Die vraag doet gij ééns, maar niet weer!
 Hij schijnt mij niet meer te vertrouwen....
 Ach, Hemel! wat doet me dat zeer!...

(En bitter begon ze te schreien,
 En schreef toen met bevende hand
 Op groot folio:) — Chicorei en
 Thee koffie en suiker en zand.

Amandels en honing, kamillen,
 Rabarber en slaapstroop, saffraan
 En wormkruid en poeiers en pillen
 En haring en leng, labberdaan.

«Ja, vrouw, 't is al wèl!» — Chocolate
 Rozijnen en krenten, anijs,
 Spek, ossenvleesch, worst, karbonade,
 En boter en kaas en saucijs.

En aardapplen, boonen en krotten,
 En eijeren, erwten en meel,
 En peren en applen en noten
 En notenmuskaat en kaneel.

«Och, vrouw, 't is genoeg zeg 'k!» — Beschuitjes
 Cigaren en brood en tabak
 En zuurkool, andijvie en spruitjes,
 En stijfsel en blauwsel en lak,

En peper en olie, azijn en
 Agurkjes en uien en smout,
 En zeep, vitriool, terpentijn en
 Turf, kolen en krullen en hout.

«Och, vrouwlief!» — En dan moet je weten,
 Wat 'k hier in de gauwigheid schrijft,
 Dat dient maar alleenig om te eten;
 Maar dan komt de kleeding aan 't lijf.

«Ik bid u toch, reken niet langer!» —
 En dan komt het keukengerief,
 En dan komt het huisraad, de ontvanger,
 En dan uw vertering — wâ-blijf!

Ik ga nooit, dit weet je, op partijen,
 Op bal of concert of soirée,
 Ik ga voor plezier nooit uit rijen:
 Mijn man neemt zijn «vrouwlief» nooit meê!

Gij wenscht, dat mijn uitgaven mindren
 Voor kleeding?... Dat kàn ik niet doen!
 Of mogen uw vrouw en uw kindren
 Niet leven met eer en fatsoen?...

Of mag ik — dit zou 'k willen weten —
 Wat zuiniger zijn aan den disch?
 Dan zullen we als arme lui eten,
 Dan krijg je geen vleesch meer of visch!

Ik maak korte metten — en daarom
 Neem zelf nu de sleutels, Meneer!...
 «Neen, houd ze, vrouw! — Summa summarum:
 «Ik roer aan dat snaartje nooit meer!» —

GEKKEN EN DICHTERS.

»Al wie poëet is, is een gek." —
 Maar uw betoog heeft één gebrek:
 De major deugt niet, waarde heer!
 Gij zijt geen dichter — concludeer:
 «Dus ieder gek is geen poëet" —
 Mij dunkt dan heb je 't ware beet.

OUDEN EN JONGEN.

Dra hebben dichters uitgezongen
 En krijgen dan den naam van «ouden»;
 Maar vele critici behouden
 Hun leven lang den naam van «jongen.»

AAN EEN STERVENDEN KREUPEL-DICHTER.

Uw zondenmaat hebt gij met verzen volgemeten,
 Die verzen kwellen u, o stervende poëet:
 Vertrouw, de Hemel zal uw verzen wel vergeten
 Gelijk ze de aarde reeds vergeet.

OP EEN REDENAAR.

De kunst: te weten wat hij zegt,
 Bezit die redenaar maar slecht.
 Mocht hij de kunst verstaan: zijn reden af te breken
 Zoodra hij niets meer heeft te spreken!

IN GODS NAAM.

p d'oever, waarlangs de rivier golvend bruischt,
 Stond laat nog een schipper met de armen gekruist.
 Daar hoort hij op eenmaal: «haal over!»

«Zoo laat in den avond — voorzeker dat 's nood!
 «In Gods naam!» zoo zegt hij en springt in de boot,
 Maakt los en stoot af en roeit over.

Hij nadert en ziet bij het schijnsel der maan
 Een zwarte gestalte op den overkant staan,
 Kortaf hem gebiedend: «zet over!»

«Neem plaats in de boot!» zegt de schipper en denkt:
 In Gods naam! Stoot af, neemt de riemen en zwenkt
 En roeit, maar met moeite, hem over.

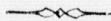
De boot ging nog nimmer zoo diep en zoo zwaar —
 De golven slaan hoog — er is zinkens gevaar —
 Toch roeit hij in Gods naam er over.

Vol angst ziet hij rugwaarts — «Hoe! zijn wij er al?...
 «In Gods naam!» Hij zwenkt en hij stoot aan den wal,
 Dat was een gevaarlijk haal-over!

«Hoeveel?» vraagt de vreemdling en rammelt en telt.
 «Mij niets!» - zegt de schipper - «Geef d'armen dat geld;
 «In Gods naam, Heer, haalde ik u over.» —

«Gij weigert?— Toch krijgt gij het loon voor uw daad:
 «Zeg schipper, wien denkt gij dat hier voor u staat
 «En ginder u toeriep: haal over!»...

«De dood is het, man, dien gij hier hebt gebracht!
 «Heel 't dorp maai ik weg met mijn zeisen van nacht —
 «U laat ik in Gods naam slechts over!»

DROEFHEID EN VREUGDE.

Vol droefheid zit de moeder
Aan d'oever van het meir :
Straks speelde daar heur kindje —
En zonk er toen in neer.

Haar schreiende oogen staarden
 Vergeefs in 't golvend diep,
 Niets zag ze en kreeg geen antwoord
 Hoe of zij gillend riep.

«Ach! — krijgt zij in heur smarte
 Had ik uw lijkje maar,
 Ik tooide u in het kistje
 Met bloempjes door het haar;
 Ik liet u dan begraven
 Op den gewijden grond,
 En plantte rozenstruiken
 Om 't kleine grafje rond.»

«O gij, die 't zwaard der droefheid
 Het harte heeft doorboord,
 Toen gij den kleinen Jezus,
 Uw vreugde en troost, verloort,
 Zie, Moeder, uit den Hemel
 Meedoogend op mij neer!
 Ach, geef mij toch mijn lievling,
 Geef mij zijn lijkje weer!»

Zoo bidt ze en wringt heur handen
 En stort een tranenvloed.
 Op eens, daar legt een golfslag
 Het lijkjen aan haar voet:
 Met siddering en vreugde
 Neemt zij het in heur arm,
 En drukt het aan haar boezem,
 En kust het mondje warm.

Mijn God! zou 't mogelijk wezen?...

't Bloed klopt in 't polsje weer:

Het jongske slaat zijn oogjes

Stuiptrekkend op en neer;

Het strengelt bei zijn armpjes

Om moeders schouder heen,

En lispelt: «moeder! moeder!»

Met kermen en geweën:

«O moeder 't is verdwenen

Dat hemelsch droomgezicht!

't Is hier zoo koud en donker,

't Was dààr zoo warm en licht.

Ik speelde en zong met de Englen

En plukte bloempjes af.

Toen kwam een schoone vrouwe

Die me aan u wedergaf."

Vol vreugde zit de moeder

Aan d'oever van het meir:

Zij staart nu eens op 't kindje,

Dan naar den Hemel weer.

En of haar blik daar boven

De Lieve-Vrouwe ontmoet,

Bidt zij eerbiedig dankend:

«Maria! wees gegroet!"

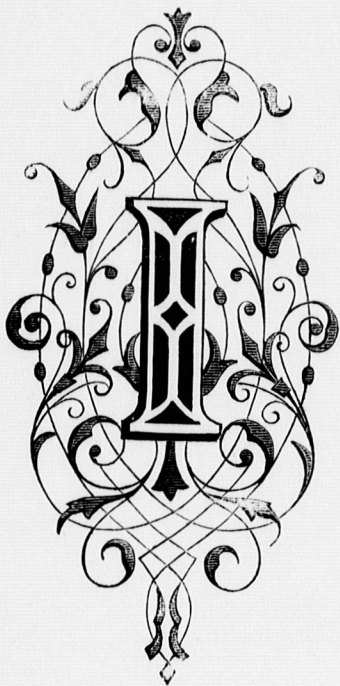
OP DEN DOOD VAN EEN KIND.

Mijn kindje-lief, vaarwel!
 Ik kon u dit niet zeggen
 Toen 'k u in 't graf zag leggen
 Mijn smart was al te fel.

'k Zie u, mijn engel, staan
 Bekroond met mirtten-kransen;
 Gij lacht uit 's hemels glansen
 Ons medelijdend aan.

De jaren komen, vliên;
 Mijn tijd is dra vervlogen.
 O bid, dat we in den Hoogen
 Elkander wederzien.

DE ENGEL DES GEDULDS.

n uw wandeling op aarde,
 Van de wieg tot aan het graf,
 Vergezelt u steeds een Engel,
 Dien God tot een troost u gaf;
 Uit zijn oogen straalt de vrede,
 Straalt de liefde mild en zoet.
 Engel des gedulds, zoo heet hij.
 Wel hem, dien zijn hand behoedt!

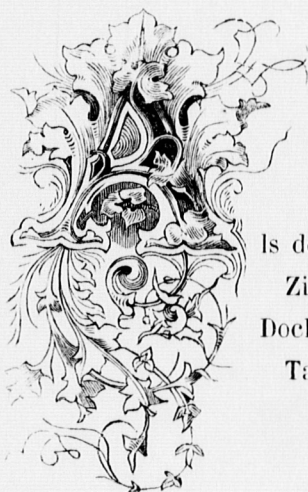
Immer zal hij trouw u blijven
 In uw lijden, in uw strijd,
 Altoos u vertroostend spreken
 Van een andren beetren tijd.
 Voelt ge u lusteloos, ontmoedigd,
 Nooit ontzinkt hem lust of moed;
 Minzaam helpt hij 't kruis u dragen,
 Maakt dat kruis u licht en zoet,

Hij verkeert in zachten weemoed
Ook de felste zielesmart;
Stort ootmoedig stil berusten
In het ongestuime hart;
Maakt de droeve, donkre dagen
Spoedig zonnig, spoedig blij;
Heeft voor elke zielewonde
Een onfeilbare artsenij.

Laken zal hij niet uw tranen,
Als hij troost u bieden wil,
Noch uw steenen, noch uw zuchten,
Maar verzoeten vroom en stil.
En wanneer in 't nijpendst klemmen
U de vraag: «waarom?» ontstijgt,
Wijst hij hopen u naar boven,
Lacht u vriendlijk toe, maar zwijgt.

Wel heeft hij geen daadlijk antwoord
Steeds gereed op iedre vraag,
Maar zijn spreuk is: spoedig nadert
't Oord der ruste — dus verdraag!
Weinig sprekend staat die Engel
U ter zijde dag en nacht,
Maar veel denkend aan de toekomst,
Die u na dit leven wacht.

KRETEN DES HARTEN.

Is de storm woedt op de baren,
 Zit des visschers vrouw tehuis;
 Doch heur hart is uitgevaren
 Tartend wind en golfgebruus.
 Bij iedere vlaag, die de golven
 Verbrijzelt op 't dreunende strand,
 Roept ze uit: «Ach, verdronken! verdronken!
 «Mijn visseher keert nimmer aan land!"

Als om de Alpen donders grommen,
 Zit des herders vrouw tehuis;
 Doch heur hart is opgeklommen
 Zoekend in spelonk en kluis.
 Bij iederen bliksem, die flikkrend
 Zich oplost in knettrend geknal,
 Roept ze uit: «Ach, getroffen, getroffen!
 «Mijn herder keert nimmer naar 't dal!"

Als de bergen zich bewegen,
 Zit des gravers vrouw tehuis;
 Doch heur hart is afgestegen
 In de mijn van erts en gruis.
 Bij iederen schok, die de vlakke
 Beroert en beweegt als een meer,
 Roept ze uit: «Ach, bedolven, bedolven !
 «Mijn graver ziet 't daglicht niet weer !”

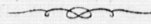
Als de krijgsbanieren wappren,
 Zit des krijgers vrouw tehuis;
 Doch heur hart strijdt met de dappren
 In der wapnen wild gedruisch.
 Bij ieder gebrul der kanonnen,
 Dat daverd langs 't bloedige veld,
 Roept ze uit: «Ha! gevallen, gevallen
 «Voor koning en land is mijn held !”

NAAR OMHOOG.

Van gindschen toren brengt de wind
 Mij 't klinglend klokgebengel;
 Hier tusschen bloemen zingt een kind
 Zoo lieflijk als een Engel:
 't Geluid van beide voert van de aard
 Mijn zielsverlangen hemelwaart.

HET LIED VAN DEN ZOON DER BERGEN.

Hier sta ik met mijn herdersstaf. —
Ik zie op al de burchten af;
Mij toont de zon het eerst haar pracht
En wenkt mij 't laatst een goeden nacht.
Ik ben de zoon der bergen!

Hier is de stroom nog zwak en klein,
Ik drink hem 't eerst zoo frisch zoo rein;
Ginds schuurt hij breed der rotsen wand,
Ik vang hem op hier — in mijn hand.
Ik ben de zoon der bergen!

De berg hier is mijn eigendom,
Daar trekt de stormwind buldrend om;
Al raast hij wild van Noord of Zuid,
Toch klinkt mijn lied er boven uit:
Ik ben de zoon der bergen!

Snort onder mij het bliksemvier,
 Ik sta in 't blauw des hemels hier;
 Ik ken den donder, en gebied:
 Sla in het huis mijns vaders niet!
 Ik ben de zoon der bergen!

En, als het bange noodsein schalt,
 't Geweeervuur door de dalen knalt,
 Dan stijg ik af, schik me in den kring
 Der strijders, zwaai mijn zwaard en zing:
 Ik ben de zoon der bergen!

MODERN.

Verlichtend trok hij door het land
 Met zijn lantaarntje in de hand,
 In weervil dat de lieve zon
 Zoo helder scheen als zij maar kon.

»Mijnheeren — sprak hij — 't is ons plicht
 »De dingen grondig te verstaan;
 »Beschouwt ze daarom in mijn licht!
 »De zon — gelooft er niet meer aan!"

DE ECHO.

n een dal, dat eikenboomen
Overschaúwen en omzoomen,

Ligt een groen bemoste steen,
Om den wandlaar aan te duiden,
Dat een echo haar geluiden

Daar doet schallen om hem heen.

«Krekel, kom je 't wonder_hooren?

«Man, 't is moeite en tijd verloren!»

Sprak de vlieg met schampren lach —

«Op mijn blazen en mijn snorren,

«Op mijn razen en mijn knorren

«Kwam geen echo voor den dag.»

«Zoo, dat dacht ik wel! verdichting!»

Riep de krekel vrij pedant —

«Zie, uit liefde voor verlichting

«(Redacteur ben 'k van een krant)

«Kom ik 't feit examineeren

«En in loco constateeren.»

Even kucht hij... en meteen
 Onderzoekt hij plaats en steen,
 Laat zijn zangstem piepend ruischen:
 Hoort in 't woud de winden suizen,
 Maar 't herhalen van zijn lied
 Door een echo — hoort hij niet.

«Kolossaal! Naar 'k heb gehoord,
 »Is er 'n echo in dit oord!»
 Riep een kever — «wel verbazend!» —
 En hij plooit zijn vleugels uit,
 Vliegt met gonzend bromgeluid
 Om den steen, als was hij razend;
 Doch de proef is op de som:
 De echo houdt zich doof en stom!

«Is het waarheid?» — vroeg een muis,
 «Woont een echo hier in huis?
 »k Zal je dra heur stem doen hooren,
 »Spitst jelui maar vast uw ooren!»
 Maar al riep en riep zij: piep!
 De echo deed alsof zij sliep.

«Mijne Heeren!» — sprak de krekkel,
 «Leelijk zitten we in de pekel:
 »Schuilt een echo in deez steen?
 »t Bijgeloof zegt ja — wij neen!»
 «Om de logen te beschamen,
 »Laten wij nog eens te zamen
 »Zingen in vereend accoord!»
 En zij brommen, piepen, gillen,
 Dat het is om van te rillen,
 Maar geen echo wordt gehoord.

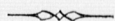
«Na dit laatste experiment
 »Is 't voor ieder, die niet doof is
 »En een beetje filosoof is

«Onbetwistbaar evident,
 «Dat het niets dan bijgeloof is!
 «Maken wij een protokol!" —
 Riep de krekel geestdriftvol.

't Voorstel werd bij acclamatie
 Aangenomen, en temet
 't Protocol op touw gezet:
 't Klonk er van: «hallucinatie" —
 «In den naam der wetenschap" —
 «Der ontwikkeling laagste trap" —
 Van «het denkend deel der natie"
 En van meer nog tsieng-bombom
 Op de groote Turksche trom.

't Stuk, enfin, was flink, welsprekend
 En natuurlijk onderteekend:
 Krekel, Kever, Vlieg. De muis
 Zette maar alleen een — kruis.
 Toen ging ieder weer naar huis.

De avond liet heur sluier vallen.
 Daar verschijnt de filomeel —
 Doet haar jubel en gekweel
 Door het dal en woud weërschallen,
 En de galmgodin ontwaakt.
 Op de tonen, die ze slaakt,
 Nu eens krachtig, dan weêr teeder,
 Geeft zij 't antwoord telkens weder:
 Echo beide en nachtegaal
 Spreken ééne notentaal!

ONDERVINDING.

«Wat leerdet ge in de laatste jaren?»
 Dat slechter wordt de wijn,
 En dat de menschen altoos waren
 Gelijk ze nu nog zijn.

TRAGISCHE DOOD.

Eer nog de held den moordpriem greep,
 Was heel het treurspel lang om zeep.

MEDICINALE DWALING.

»Onmatigheid verzwakt, doch matigheid versterkt.»
 Bij velen heb ik juist 't contrarie opgemerkt:
 Hun boekenkast was leeg, hun tafel overvol —
 Zij waren sterk van maag, doch ijslijk zwak van bol.

VERONTSCHULDIGING,

Die schrijver noodt ons elken dag te gast,
 Ik kom niet, wijl 'k niet gaarne vast.

OP DEN GRAFSTEEN VAN EEN MINERALOOG.

Steenen zocht hij heel zijn leven,
 Steenen waren al zijn lust;
 Dezen heeft men hem gegeven,
 En zoo kwam de man tot rust.

UW WIL GESCHIEDE.

eer, wat Gij wilt, dit moge mij geschieden,
 Dit is mij goed.
 Zoo vreugde en rust, gezondheid mij ontvlieden,
 Mij blijft de moed.
 Wat mij uw liefde en goedheid heeft gegeven
 Is toch uw pand:
 Ik leg het blij en zonder tegenstreven
 Weer in uw hand.

Zooals Gij wilt, zoo zij het mij beschoren,
 'k Behoor U heel;
 Neem alles weg, en heb ik 't al verloren,
 Blijf Gij mijn deel.
 Neen, 't valt niet zwaar het aardse prijs te geven,
 Het baart geen smart,
 Zoo maar door U van 't aardse wordt ontheven
 Het menschlijk hart.

Zoolang Gij wilt, zal ik geduldig dragen
Wat U beliest;
Mijn ziele zal nooit jammren, zuchtend klagen
Wat haar ook griest.
Want ja, ik weet, trouw zult Gij mij beschermen,
Ik houd U vast:
Uw vaderarm geleidt me en steunt mijn armen,
Verlicht mijn last.

Omdat Gij 't wilt, draag ik den last der zorgen
Gewillig, Heer.
Nog heden ben 'k, en ach! wellicht reeds morgen
Ben ik niet meer.
Ik draag verheugd wat Ge in uw welbehagen
Mij toevertrouwt;
Ik heb mijn hoop op vaste rotssteen-lagen,
Op U gebouwd.

Wanneer Gij wilt, is alles mij vergeven
Wat 'k ooit misdeed.
Mijn zonden, ach! uit zwakte meest misdreven,
Zij doen mij leed.
Versterk mij, Heer, opdat ik onder 't strijden
Niet weder val,
En, U getrouw, ten einde blijf belijden:
Uw wil mijn al!

DE PARADE DER DOODEN.

Op slag van de middernachtsure
 Verrijst de tamboer uit zijn graf,
 En doet met zijn trommel de ronde,
 En slaat rataplan aan en af.

Hij roert met zijn magere knekels
 De stokken op 't glimmende vel,
 En roffelt in passende tempo's
 Reveille en alarm en appel.

Het dreunt tot in 't diepste der aarde
 Dat rommelend trommelgeluid:
 De sluimrende krijgers ontwaken
 En stijgen de grafkuilen uit.

En zij die daar slapen aan d'Ebro,
 Aan d'Elbe, den Donau, de Spree —
 En zij die daar sluimren in Rusland,
 Bedekt met een lijkwâ van snee —

En zij die daar rusten in 't Nijlslib
 Of in het Arabische zand —
 Zij allen staan op bij dat teeken,
 En nemen 't geweer in de hand.

Op slag van de middernachtsure
 Verlaat de trompetter zijn graf,
 Doet schettren 't signaal in het ronde,
 En draaft met zijn ros op en af.

Dan zaadlen de ruiters de paarden...
 't Trompettert... daar stijgen zij op,
 Lanciers, Kurassiers en Husaren,
 En rennen in vollen galop.

Zij houden de flikkende zwaarden
 In de ijskoude knokkels omhoog;
 En onder den helm op de schedels
 Grijnst aaklig het hol van het oog.

Op slag van de middernachtsure
 Verlaat ook de veldheer zijn graf,
 Komt langzaam en statig gereden
 Omringd van een schittrenden staf.

Hij draagt steeds zijn oude monteering:
 Grijsgrauw is de kleur der kleedij,
 Het peinzende hoofd dekt het steekje,
 Het degentje hangt aan zijn zij.

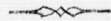
De sombere vlakte wordt helder
 Bij 't grillige licht van de maan.
 De veldheer beschouwt door zijn kijker
 De troepen — en rent op hen aan.

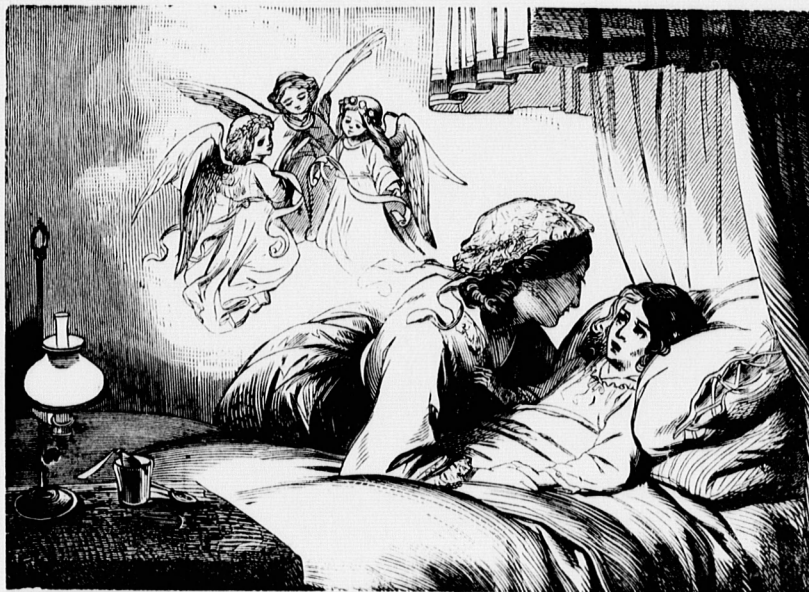
De garde geeft acht — presenteert hem
 En schoudert voor hem het geweer:
 Dan trekt met trompetten en trommels
 Voorbij het ontzaglijke heir.

En ziet — generaals en maarschalken
 Treên fier uit het leger hervoort,
 En vormen een kring om hun keizer,
 En vragen met eerbied het woord...

Dat woord spreekt hij fluistrend tot éénen,
 Met geestdrift herhaalt het diens mond.
 't Parool dat hij gaf luidde: «Frankrijk» —
 «Sint-Helena!» klinkt het in 't rond.

Dat noemt men der dooden parade,
 Gehouden door Corsica's held,
 Op slag van de middernachtsure
 Op 't ruime Eliseïsche veld.

AVOND-MUZIEK.

Wat zingt mij, moeder, uit den slaap
 Daar buiten op de straat?
 Och, zie eens even wat het is...
 Muziek, en dat zoo laat...

«k Hoor niets, mijn kind, ik zie ook niets;
 «Och, sluimer rustig voort!
 «De koorts, die in uw hoofdje gloeit,
 «Maakt dat ge zoo iets hoort.»

Neen, moederlief, het is geen droom!
 Hoor, 't klinkt weer zoet en zacht...
 Gods Englen roepen zingend mij.
 O moeder, Goeden nacht!

DE PERZISCHE BOER EN DE SCHAH.

n 't Perzisch rijk bij Téheran,
 De residentie van den koning,
 Woonde op een dorp een arme man.
 Een kleine tuin omgaf zijn woning,
 En in dat kleine tuintje stond
 Een fruitboom als men zelden vond;
 Men zag er nergens een zoo fleurig,
 Met ooft zoo keurig en zoo geurig.

Eens sprak zijn buurman: «'k Zou daarvan,
 «Was 'k in uw plaats, een mandje vullen
 «En ging er meê naar Téheran:
 «Je weet, de Schah houdt veel van smullen;
 «Hij geeft je voor die mand met ooft
 «Een mand met goud — 'k verwed mijn hoofd!»

Strak stond de boer hem aan te gapen,
 En dacht: daar wil ik eens op slapen!
 En 'smorgens zei hij: buurmans raad
 Is om den drommel lang niet kwaad.
 Hij gaat terstond een mandje vullen
 En steekt zich in zijn beste spullen,
 En toen op pad naar Téheran.

Al loopende recht toe recht an
 Is hij verdiept in 't overleggen
 Wat hij zoo al den Schah moet zeggen...
 Hoe hij het goud besteden zal...
 En — voor hij 't weet — is hij er al!
 En binnen in 't paleis gekomen
 Wordt hem het mandjen afgenomen,
 En anderhalfe uur daarna
 Doet men den eedlen gever weten:
 Dat zijne majesteit de Schah
 Het fruit met smaak heeft opgegeten,
 En zich voor meer recommandeert.

 Wel voelt de boer zich zeer vereerd:
 Maar ach! dit kale complimentje
 Is 't éénig vorstelijk presentje
 In 't leêge mandje hem gebracht.
 Maar, denkt hij, 't is nog niet verkeken:
 'k Zal zien of ik den Schah kan spreken;
 Ik houd hier in 't paleis de wacht;
 En zoo de koning mag passeeren,
 Trek ik hem zachtjes aan de kleeren
 En zeg hem stil: «Ik ben die boer!»

 Op eens — wat leven en rumoer...
 De Schah! De Schah! — Twee lange reien
 Van lijftrawanten en lakeien
 Gaan hem vooruit. — «Wat drommel doet
 «Die kleine prop daar in den stoet?
 «Och kijk hem eens, wat raar gebakje!
 «Ik stop hem in mijn vestjeszakje!»
 Dus spot en lacht de boer hardop.
 Dat hoort, o wee! die kleine prop,
 Des konings eerste staatsminister,
 Zijn oog schiet vuur gelijk een sisser;

Hij wenkt — men grijpt den spotboef vast
En sleept hem daadlijk naar de kast.

Daar zit hij achter 't slot te zuchten,
En vloekt zijn wonder avontuur
En vloekt den boom met al zijn vruchten
En vloekt den raad van zijn geboor.
Maar al dat vloeken kan de zaken
Niet ongedaan of beter maken :

Want reeds een jaar kroop langzaam heen,
Nog zit hij moederziel alléén.

Juist kreeg de Schah weer nieuwe vruchten —
Maar bah! hij kan ze zien noch luchten.

Hem heugt nog goed dat fijn cadeau
Van 't vorig jaar. — «Zeg, à propos!
«Is nooit die boer teruggekomen?
«Wie heeft er iets van hem vernomen?
«Ik wil, dat de oorzaak zij gekend,
«Waarom hij mij geen fruit meer zendt.”

Men onderzoekt en komt er achter;
Vertelt den Schah 't, en deze lacht er
Recht hartelijk om. — «Dat de cipier
«Den man bevrijde! Brengt hem hier!”
Gebiedt hij — en op hooge beenen
Loopt men naar de gevangenis henen;
En onze boer ziet onverwacht
Zich voor des konings troon gebracht.
Deez zegt hem: «Vriend, wees wel te moede,
«Ik schenk bij dezen u genâ:
«En spreek, hoe wilt ge dat 'k de schâ
«Die gij geleden hebt, vergoede?” —

«Zoo 'k vragen mag, Vorst, geef mij dan:
«Een bijl, wat zout, een Alcoran!” —
Dus sprak de boer. De koning lachte

Zieh schier te bersten, vroeg hem toen:
 «Hoe komt het u in de gedachte
 «Om zulk een raar verzoek te doen?» —
 «Dat zal 'k u kort en goed vertellen:
 «Een bijl vraag 'k om den boom te vellen,
 «Het zout strooi 'k op die plek dan uit,
 «Opdat geen takje er meer ontspruit,
 «En op den Alcoran wil 'k zweren,
 «Dat 'k nooit aan 't hof zal wederkeeren.» —

EEN ALBEDIL.

Opwaart schouwt hij — om de vlekken
 In de zon te ontdekken.

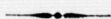
HET HUIS VAN EEN DOKTER.

Hij liet een huis bij 't kerkhof bouwen.
 Zijn doel is makkelijk te raden:
 De man wil dagelijks zijn daden
 Met éénen blik daar overschouwen.

VEELZIJDIGHEID.

Veelzijdig is uw werk, wel ja!
 Want zijde heet ook — pagina.

'T IS MAAR EEN WISSEWASJE.

Een scheepskaptein, een oude rob,
Een afgod der matrozen,
Had nooit gevreesd op 't pekelsop,
Bij storm of waterhoozen;
Hij floot, hoe slecht de zaak ook stond;
En tienmaal daags kwam 't uit zijn mond:
«'t Is maar een wissewasje!»

Een passagier, die maar aan boord
Amandlen zat te knabblen,
Begon die spreuk, zoo vaak gehoord,
Heel aardig na te babblen.
Bij elk geroep, bij elk gefluit
Riep Lorretje heel droogjes uit:
«'t Is maar een wissewasje!»

Eens werd het vaartuig op een klip
 Bij fellen storm gesmeten ;
 En wat men deed, het koppig schip
 Wou van geen stuur meer weten.
 «Het is te laat! Verloren boël!”
 Riep al het volk, doch Lorre koel :
 «t Is maar een wissewasje!”

En daaglijks hooger steeg de nood ;
 Het schip stond op een zinken,
 Men had gebrek aan vleesch en brood
 En niets meer om te drinken.
 De kapitein schudt droef den kop,
 Maar Lorre schreeuwt met leëgen krop :
 «t Is maar een wissewasje!”

Het laatst gevogelt is geslacht ;
 Niets rest er meer te bikken.
 Men heeft aan Lorre wel gedacht,
 Maar durft er niet van kikken.
 Daar grijpt hem ook de kapitein,
 En Lorre zong zijn laatst refrein :
 «t Is maar een wissewasje!”

Als daar 't Ang'lus-klokjen klepelt
in den stillen avondstond,
Klinkt van kerk- en kloostertoren
driemaal Ave in het rond;
En de bulderende golven
zwijgen aan der rotsen voet,
En de scheepling knielt bij 't roer neer,
zachtkens biddend: «Wees gegroet.»

Als de Christnen 't feesttij vieren
van Maria's Hemelvaart,
Toen Gods Zoon zijn heilige Moeder
opwaarts voerde van deze aard,
Dan toont zich de Lieve-Vrouwe
mildelijk in 't wonderbeeld,
En aan beevaartgangers worden
tal van gunsten toegedeeld.

Van de Christenschaar gescheiden
staan zij buiten 't kerkgebouw,
Om hun misdrijf uit te delgen
door gebed en boete en rouw.

't Laatste van allen volgt een pelgrim
overheerd door zielesmart,
Lange baard en haren hangen
om zijn bleek gelaat verward ;
En een ring van roestig ijzer
draagt hij om het lijf gesmeed,
En om pols en enkel keetnen,
rammlend als hij voorwaarts treedt.

Van het zwaard, waar hij zijn broeder
in een drift meê had geveld,
Smeedde hij den ring der boete,
die zijn middel nauw omknelt.
Toen verliet hij huis en dierbren,
doolde rustloos wijd en zijd,
Vol vertrouwen dat een wonder
van die kluisters hem bevrijdt.

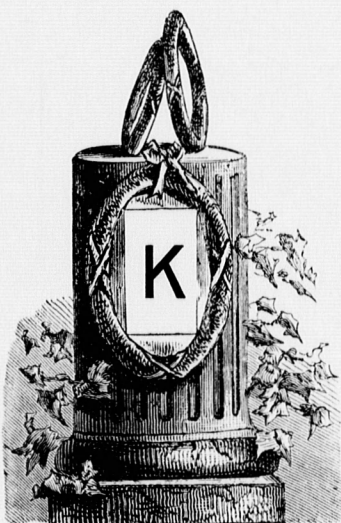
Vele landen heeft de pelgrim
 rondgewandeld barrevoets,
 Nergens heeft hij heul gevonden,
 nergens vrede des gemoeds;
 Hij heeft alle beevaartplaatsen,
 ieder wonderbeeld bezocht,
 Nergens is hem hulp geboden
 of een wonder hem gewrocht.

Op de rots klept weer het klokjen
 't Angelus zoo zilver-hel,
 En de pelgrim ligt nog biddend
 bij den drempel der kapel;
 Daarin troont het beeld der Zoete
 schitterend van licht en glans,
 Door het goud der zon beschenen,
 die reeds duikt aan d' avondtrans.

Welk een gloed ligt uitgegoten
 over land en zee alom!
 Bleef de gouden hemel open
 sinds Maria opwaarts klom?
 Dragen nog de purpren wolken
 't spoor van hare laatste schreên?
 Schouwt de Hemelkoninginne
 van haar zetel naar beneên?

Alle pelgrims keerden huiswaarts,
 vonden troost en heul en baat,
 Hij alleen bleef biddend liggen
 met de bleekheid op 't gelaat:
 Vast nog knelt om lijf en leden
 zijner keetnen zwaar gewicht,
 Maar zijn ziel bevrijd van kluisters
 zweeft omhoog in reiner licht.

HET LIED VAN 'T STERVEN.

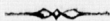
om het het lied van 't sterven,
 Het lied der scheiding aan!
 Misschien wel eindigt heden
 Uw aardsche levensbaan:
 En eer de zon gaat dalen
 Hebt gij uw loop volbracht,
 En als het weder dag wordt
 Is 't eeuwig voor u nacht.

Genieten, vreugde, leven —
 Niets is zoo ongewis:
 Ontbering, scheiden, sterven —
 Niets wat zoo zeker is.
 Wij minderen ons leven
 Bij elken levensschreeë,
 Ons sterft de vreugd in 't harte
 En ook ons hart sterft meê.

Wij wandelen gestadig
 Als pelgrims naar ons grat,
 Ja zelfs des konings schepter
 Is maar een pelgrimsstaf.
 Een pelgrimskleed ontvingen
 Wij allen hier ter leen,
 Wij dragen het op aarde
 En laten 't hier beneên.

Bestijg der bergen hoogten,
 Der Alpen toppen vrij —
 Den kleinen kerkhof-heuvel
 Dien komt gij niet voorbij,
 Dien komt ge niet te boven,
 Al is hij nog zoo klein,
 Daar blijft ge moede liggen,
 Vergeten en alleen.

Zing dan het lied van 't sterven,
 Het oude pelgrimslied,
 Omdat ge uw eindpaal daaglijks
 Steeds dichter nadren ziet:
 Als 't zilvren avondklokje
 Lökk' het u vriendlijk aan
 Om blijde te gaan rusten,
 Maar ook — om op te staan.

INHOUD.

Blz.

5	DES ZANGERS VLOEK	naar	Ludwig Uhland.
10	DE REUZENDOCHTER	»	Friedrich Rückert.
11	DE JONGE MOEDER	»	Julius Sturm.
13	HET KLOKJE VAN HET HART	»	Georg Scheuerlin.
14	WAT GEDAAN IS, BLIJFT GEDAAN	»	Hermann von Lœper.
15	DE BRAVE KAMERAAD	»	Ludwig Uhland.
16	RAT EN KAT.	»	Friedrich Rückert.
17	BEDAARDE GERRIT	»	Julius Sturm.
19	DE PIJPEKOP	»	Gottlieb Pfeffel.
21	HET LEVEN IS EEN DROOM	»	Andreas Gryphius.
22	DE BESCHERMENGEL	»	Oscar von Sydow.
25	HET DOOVE MOEDERTJE	»	Friedrich Halm.
27	HET HUISELIJK LEVEN	»	Pius Zingerle.
28	DE KLEEREN MAKEN DEN MAN NIET.	»	Abraham Kästner.
29	HET BURCHTSLOT AAN HET MEER	»	Ludwig Uhland.
31	DE FIERE JONGELING	»	Fr. Graf zu Stolberg.
32	WENSCH VAN EEN GIERIGAARD	»	Johann von Dœring.
33	DE KABOUTERMANNETJES	»	August Kopisch.
38	DES RUITERS AFSCHIED	»	Albert Werfer.
39	NAASTENLIEFDE	»	Ferdinand Freiligrath.
41	PERGOLESE	»	Emanuel Geibel.
43	DE OUDE VROUW	»	August Kurs.
45	IETS EN NIETS	»	Ignaz Castelli.
46	AAN EEN LEUGENAAR	»	Gotthold Lessing.
47	KROKODILLEN-GALOP	»	Emanuel Geibel.
49	DE LUSTIGE MUZIKANTEN	»	Clemens Brentano.
52	DE OUDHEIDKUNDIGE	»	Johann Voss.
53	EEN TROOSTBLOEM	»	* * *
54	AVONDLANDSCHAP	»	Friedrich von Matthisson.

Blz.

56	MORGENLIED	naar Friedrich Krummacher.
57	KEIZER OTTO I EN HERTOG HENDRIK	» Heinrich von Mühler.
60	TROOST VOOR EEN EÉNOOGIGE	» Rudolph Labrès.
61	KLACHT VAN EEN OUDEN PROFESSOR	» Julius Sturm.
63	HUISKRAKEEL	» Karl Weise.
66	GEKKEN EN DICHTERS	» Paul Hensler.
66	OUDEN EN JONGEN	» Abraham Kästner.
66	AAN EEN STERVENDE KREUPELDICHTER	» Johann Gleim.
66	OP EEN REDENAAR	» Nicolaus Schleiniger.
67	IN GODS NAAM	» Eduard Duller.
69	DROEFHEID EN VREUGDE	» Eduard Ferrand.
72	OP DEN DOOD VAN EEN KIND	» Joseph von Eichendorff.
73	DE ENGEL DES GEDULDS	» Karl Spitta.
75	KREKEN DES HARTEN	» Clemens Brentano.
76	NAAR OMHOOG	» Eduard Eyth.
77	HET LIED VAN DEN ZOON DER BERGEN	» Ludwig Uhland.
78	MODERN	» Julius Sturm.
79	DE ECHO	» Gustav Pfarrius.
82	ONDERVINDING	» Eduard von Bauernfeld.
82	TRAGISCHE DOOD	» Abraham Kästner.
82	MEDICINALE DWALING	» Ernst v. Feuchtersleben.
82	VERONTSCHULDIGING	» Andreas Gryphius.
82	OP DEN GRAFSTEEN VAN EEN MINERALOOG	» Johann Weppen.
83	UVV WIL GESCHIEDE	» Louise von Des Bordes.
85	DE PARADE DER DOODEN	» Johann von Zedlitz.
88	AVONDMUZIEK	» Ludwig Uhland.
89	DE PERSISCHE BOER EN DE SCHAM	» Ludwig von Nicolay.
92	EEN ALBEDIL	» Eduard von Bauernfeld.
92	HET HUIS VAN EEN DOKTER	» Paul Hensler.
92	VEELZIJDIGHEID	» Frans Fitsinger.
93	'T IS MAAR EEN WISSEWASJE	» Gottlieb Pfeffel.
95	DE PELGRIM	» Ludwig Uhland.
99	HET LIED VAN 'T STERVEN	» Karl Spitta.

